

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

**Консолидирани финансиски извештаи
за годината што завршува
на 31 декември 2020**

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	
Консолидиран биланс на успех	3
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка	4
Консолидиран биланс на состојба	5
Консолидиран извештај за промените во капиталот и резервите	6 - 9
Консолидиран извештај за паричниот тек	10 - 11
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	12 - 133

Извештај на независниот ревизор

До Надзорниот одбор и Акционерите на Шпаркасе Банка Македонија АД - Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на Шпаркасе Банка Македонија АД – Скопје, и нејзината подружница („Групата“) кои што ги вклучуваат консолидираниот биланс на состојба заклучно со 31 декември 2020 година, како и консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за сеопфатна добивка, консолидираниот извештај за промени во капиталот и резервите и консолидираниот паричен тек за годината којашто завршува тогаш, и белешките, кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на менаџментот за консолидираните финансиски извештаи

Менаџментот е одговорен за подготвувањето и објективното презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени во Република Северна Македонија („Стандардите“). Стандардите бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на консолидираните финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околноста, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи ја прикажуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиска состојба на Групата заклучно со 31 декември 2020 година, резултати од работењето, како и парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна Банка на Република Северна Македонија.

Извештај за останати правни и регулаторни барања

Консолидираниот годишен извештај е подготвен од страна на Менаџментот во согласност со барањата на Законот за Трговски Друштва, член 384.

Менаџментот е одговорен за подготвувањето на консолидираната годишна сметка и консолидираниот годишен извештај на Групата, кои се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Групата.

Според барањата на Законот за Ревизија, известуваме дека историските информации прикажани во консолидираниот годишен извештај подготвен од страна на Менаџментот на Групата во согласност со член 384 од Законот за Трговски Друштва е конзистентен во сите материјални аспекти со консолидираните финансиски информации прикажани во консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата, на крајот на и за годината која завршува на 31 декември 2020 година.

Драган Давитков
Управител

Симе Јовановски
Овластен ревизор

ПрајсвотерхаусКуперс Ревизија ДОО - Скопје

26 февруари 2021
Скопје, Република Северна Македонија

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Приходи од камата	808.071	816.034
Расходи за камата	150.700	157.323
Нето-приходи/(расходи) од камата	657.371	658.711
Приходи од провизии и надомести	323.718	316.430
Расходи за провизии и надомести	158.178	157.924
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	165.540	158.506
Нето-приходи од тргување	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	99.075	83.848
Останати приходи од дејноста	43.621	111.237
Удел во добивката на придружените друштва	26.636	25.626
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	(197.174)	10.773
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(10.000)
Трошоци за вработените	(306.452)	(310.483)
Амортизација	(57.923)	(59.656)
Останати расходи од дејноста	(232.091)	(378.706)
Удел во загубата на придружените друштва	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување	198.603	289.856
Данок на добивка	7.380	25.234
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење	191.223	264.622
Добивка/(Загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба	-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година	191.223	264.622
Добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-
Заработка по акција:		
основна заработка по акција (во денари)	307	425
разводната заработка по акција (во денари)	307	425

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 16 февруари 2021 година.

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев

Претседател на Управен одбор

Алвин Аличевик

Член на Управен одбор

Драган Илиевски

Директор на Сектор за финансии/Овластен сметководител

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Добивка/(загуба) за финансиската година	191.223	264.622
Останати добивки/(загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба	102.531	37.072
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	3.186	(8)
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања	121.086	-
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот од паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	(15.886)	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	210.917	37.064
	210.917	37.064
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	402.140	301.686
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година, која припаѓа на:		
акционерите на банката	-	-
неконтролираното учество	-	-

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев

Претседател на Управен одбор

Алвин Аличевиќ

Член на Управен одбор

Драган Илиевски

Директор на Сектор за финансии/Овластен сметководител

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА СОСТОЈБА
На ден 31 декември 2020

Белешка	во илјади денари		
	тековна година 2020	претходна година 2019	
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	4.619.567	5.917.971
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	17.718.405	16.096.746
Вложувања во хартии од вредност	23	3.198.704	1.960.960
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според „методот на главнина“)	24	117.923	97.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	17.727	-
Останати побарувања	25	140.526	119.536
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	151.598	-
Нематеријални средства	28	123.022	49.157
Недвижности и опрема	29	219.653	233.248
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	8.041
Вкупна актива		26.307.125	24.483.352
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	1.515.960	2.893.189
Депозити на други комитенти	34.2	16.410.597	15.838.646
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	3.770.868	1.849.850
Субординирани обврски	37	622.750	620.646
Посебна резерва и резервирања	38	260.209	218.350
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	-	8.540
Одложени даночни обврски	30.2	15.886	-
Останати обврски	39	528.596	272.431
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		23.124.866	21.701.652
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40	1.662.775	1.662.775
Премии од акции		558.522	558.522
Сопствени акции		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		264.064	53.147
Останати резерви		240.852	131.805
Задржана добивка/(Акумулирана загуба)		456.046	375.451
Вкупно капитал и резерви кои припаѓаат на акционерите на банката		3.182.259	2.781.700
Неконтролирано учество			
Вкупно капитал и резерви		3.182.259	2.781.700
Вкупно обврски и капитал и резерви		26.307.125	24.483.352
Потенцијални обврски	42	4.197.134	2.848.874
Потенцијални средства	42	-	-

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев

Претседател на Управен одбор

Алвин Аличевик

Член на Управен одбор

Драган Илиевски

Директор на Сектор за
финансии/Овластен сметководител

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулиран и загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствен и акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи и за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлив а за распределба на акционерите	Ограниче на за распределба на акционерите				
На 1 јануари 2019 година (претходна година)	1.662.775	558.522	-	-	16.083	-	-	-	-	124.045	-	-	239.153	-	(120.510)	2.480.068	-	2.480.068
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2019 година (претходна година), коригирано	1.662.775	558.522	-	-	16.083	-	-	-	-	124.045	-	-	239.153	-	(120.510)	2.480.068	-	2.480.068
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	264.622	-	-	264.622	-	264.622
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	37.072	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37.072	-	37.072
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	(8)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(8)	-	(8)
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	37.064	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37.064	-	37.064
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	37.064	-	-	-	-	-	-	-	264.622	-	-	301.686	-	301.686

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНите ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени ички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатен и побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположива за распределба на акционерите	Ограниче на за распределба на акционерите				
<i>во илјади денари</i>																		
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Издадени акции во текот на периодот																		
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	7.761	-	-	(7.761)	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(175.510)	55.000	120.510	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
—	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
—	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	7.761	-	-	(183.271)	55.000	120.510	-	-	-	-
На 31 декември 2019 (претходна година) / 1 јануари 2020 (тековна година)	1.662.775	558.522	-	-	53.147	-	-	-	131.805	-	-	320.451	55.000	-	-	2.781.700	-	2.781.700
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2020 година (тековна година), коригирано	1.662.775	558.522	-	-	53.147	-	-	-	131.805	-	-	320.451	55.000	-	-	2.781.700	-	2.781.700

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		(Акумулирани загуби)	Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				
Свопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	191.223	-	-	191.223	-	191.223	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промена во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
должнички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	102.531	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	3.186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промена во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни (средства)/обврски признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промена во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	-	-	-	-	-	121.086	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ревалоризациска резерва за одложени даночни обврски	-	-	-	-	(15.886)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно нереализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	89.831	121.086	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно свопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	89.831	121.086	-	-	-	-	-	191.223	-	-	402.140	-	402.140	

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

во илјади денари	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка		Вкупно капитал и резерви, кој припаѓа на акционерите на банката	Неконтролирано учество*	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерва за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останат и ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитал на компонента на хибридни и финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите				(Акумулирани загуби)
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите:																		
Изддени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска резерва	-	-	-	-	-	-	-	-	109.047	-	-	(109.047)	-	-	-	-	-	-
Издвојување за останати резерви	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите (наведете детално)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за инвестициски вложувања	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(151.581)	150.000	-	-	(1.581)	-	(1.581)
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	109.047	-	-	(260.628)	150.000	-	-	(1.581)	-	(1.581)
На 31 декември 2020 (тековна година)	1.662.775	558.522	-	-	142.978	121.086	-	-	240.852	-	-	251.046	205.000	-	-	3.182.259	-	3.182.259

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев

Претседател на Управен одбор

Алвин Аличевиќ

Член на Управен одбор

Драган Илиевски

Директор на Сектор за финансии/Овластен сметководител

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Паричен тек од основната дејност		
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	198.603	289.856
Коригирана за:		
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех*		
Амортизацијата на:		
нематеријални средства	24.914	22.331
недвижности и опрема	33.009	37.325
Капиталната добивка од:		
продажба на нематеријални средства		
продажба на недвижности и опрема	(555)	(9.164)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Капиталната загуба од:		
продажба на нематеријални средства	-	-
продажба на недвижности и опрема	-	23
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
Приходи од камата	(808.071)	(816.034)
Расходи за камата	150.700	157.323
Нето-приходи од тргување	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		
дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва ослободена исправка на вредноста	993.107	906.801
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	(795.932)	(917.574)
дополнителни загуби поради оштетување	-	10.000
ослободени загуби поради оштетување		
Резервирања		
дополнителни резервирања	250	8.872
ослободени резервирања	(5.345)	(1.777)
Приходи од дивиденди	(11.944)	(8.113)
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва	-	25.626
Останати корекции	(9.412)	220
Наплатени камати	684.687	812.830
Платени камати	(148.201)	(169.185)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива	305.810	349.360
<i>(Зголемување/намалување на деловната актива:</i>		
Средства за тргување	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	(1.483.870)	(2.113.204)
Заложени средства		
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	(151.598)	20.213
Задолжителна резерва во странска валута	(8.849)	(97.194)
Задолжителен депозит кај НБРМ според посебни прописи	-	-
Останати побарувања	(20.429)	(27.800)
Одложени даночни средства	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>		
Обврски за тргување	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	(1.377.229)	1.832.155
Депозити на други комитенти	580.142	900.009
Останати обврски	256.165	41.515
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето	(1.899.858)	905.054
(Платен)/поврат на данок на добивка	8.122	(11.593)
Нето паричен тек од основната дејност	(1.891.736)	893.461

**КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК (продолжение)
за периодот од 1 јануари 2020 година до 31 декември 2020 година**

Белешка	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Паричен тек од инвестициската дејност (Вложувања во хартии од вредност)	(1.920.210)	(664.006)
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност	682.467	654.531
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)	-	(25.626)
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
(Набавка на нематеријални средства)	(98.779)	(17.633)
Приливи од продажбата на нематеријалните средства	-	-
(Набавка на недвижности и опрема)	(19.413)	(19.633)
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата	553	9.445
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)	-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба	-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)	-	-
Останати приливи од инвестициската дејност	11.944	8.113
Нето паричен тек од инвестициската дејност	(1.343.438)	(54.846)
Паричен тек од финансирањето (Отплата на издадените должнички хартии од вредност)	-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност	-	-
(Отплата на обврските по кредити)	(113.039)	(527.041)
Зголемување на обврските по кредити	2.038.881	658.805
(Отплата на издадените субординирани обврски)	2.104	(95)
Приливи од издадените субординирани обврски	-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот	-	-
(Откуп на сопствени акции)	-	-
Продадени сопствени акции	-	-
(Платени дивиденди)	-	-
(Останати одливи од финансирањето)	-	-
Останати приливи од финансирањето	-	-
Нето паричен тек од финансирањето	1.927.946	131.669
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти	(23)	254
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти	(2)	(1.253)
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти	(1.307.253)	969.285
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари	4.824.989	3.855.704
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	3.517.736	4.824.989

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи претставуваат интегрален дел на овие консолидирани финансиски извештаи.

Потпишано во име на ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје:

Глигор Бишев

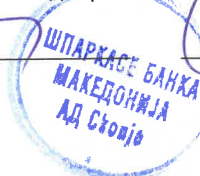
Претседател на Управен одбор

Алвин Аличевик

Член на Управен одбор

Драган Илиевски

Директор на Сектор за финансии/Овластен сметководител

1. ВОВЕД

а) Општи информации

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје (во понатамошниот текст “Банката”) е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија. Адресата на нејзиното регистрирано седиште е ул. “Македонија” бр. 9 - 11, Скопје, Република Северна Македонија. Овие консолидирани финансиски извештаи ја вклучуваат Банката и правното лице за специјални намени С-АМЦ ДООЕЛ Скопје, заедно во понатамошниот текст “Групата”.

Банката е овластена од Народна Банка на Република Северна Македонија за вршење на следните активности:

- Прибирање на депозити и други повратни извори на средства;
- Кредитирање во земјата, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Кредитирање во странство, вклучувајќи и факторинг и финансирање на комерцијални трансакции;
- Издавање и администрирање на платежни средства (парични картички, чекови, патнички чекови, меници);
- Финансиски лизинг;
- Менувачки работи;
- Платен промет во земјата и во странство, вклучувајќи купопродажба на девизи;
- Издавање на платежни гаранции, авали и други форми на обезбедување;
- Изнајмување на сефови, остава и депо;
- Тргување со инструменти на пазарот на пари;
- Тргување со девизни средства, што вклучува и тргување со благородни метали;
- Тргување со хартии од вредност;
- Тргување со финансиски деривати;
- Чување на хартии од вредност за клиенти;
- Советување на правни лица во врска со структурата на капиталот, деловна стратегија или други поврзани прашања или давање услуги поврзани со спојување или припојување на правни лица;
- Продажба на полиси за осигурување;
- Посредување во склучување договори за кредити и заеми;
- Обработка и анализа на информации за кредитната способност на правни лица;
- Економско-финансиски консалтинг;
- Застапување во осигурување;
- Управување со средства и портфолио на хартии од вредност за клиенти и/или;
- Инвестициско советување на клиенти;
- Купопродажба, гарантирање или пласман на емисија на хартии од вредност;
- Давање на услуги на чување на имот на инвестициски и пензиски фондови.

Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2020 година изнесува 288 вработени (2019: 297 вработени). Банката своите активности во Република Северна Македонија ги извршува преку мрежа на 25 експозитури (2019: 26 експозитури).

Банката е членка на Штаермеркише Шпаркасе со седиште во Грац, Австрија, која поседува 99,74% (2019: 99,74%) од капиталот на Банката. Индиректен и краен сопственик на Групата претставува ЕРСТЕ Банка, Република Австрија.

Групата поседува 49% од уделите со право на глас во друштвото Друштво за лизинг Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје, како и 100% од уделите во друштвото за градежништво, трговија и услуги С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје, кои претходно беа во целосна сопственост на горенаведеното друштво Друштво за лизинг Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје.

С-АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје е трговско друштво кое се занимава со купување и продажба на сопствен недвижен имот. Тоа е иницијално основано на 16 декември 2014 година од страна на ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје, со специјална намена за комплетирање и продажба на станбени згради, заложени како обезбедување од страна на правно лице, кон кое Банката имаше нефункционално побарување.

На 4 ноември 2019 година Групацјата Шпаркасе (Штаермеркише банка и Шпаркасен АГ) официјално стана нов сопственик на Охридска банка, со тоа што купи 91,57 проценти од акциите за 48 милиони евра. На овој начин Штаермеркише Шпаркасе (мнозински сопственик на Банката и Охридска Банка АД – Скопје) стана четврта најголема банкарска групација во Македонија со пазарно учество од околу 14 проценти. Оваа трансакција исто така

1. **ВОВЕД (продолжение)**а) **Општи информации (продолжение)**

претставува и најголема бизнис инвестиција во регионот во 2019 година. Двете банки, Охридска банка АД Скопје и Шпаркасе Банка Македонија, сега ќе опслужуваат повеќе од 132.000 клиенти во земјата, нудејќи им производи и услуги, како и експертиза која доаѓа од Ерсте Групаацијата.

Акциите на Банката се внесени на редовниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност, во подсегментот Пазар на акционерски друштва со посебни обврски за известување, а кодот под кој се тргуваат е следниот:

Шифра на хартија од вредност

ИСИН број

INB (обична акција)

MKINBA101012

Финансиски извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 26 февруари 2021 година.

б) **Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи****Стандарди врз основа на кои се подготвени консолидираните финансиски извештаи**

Овие консолидирани финансиски извештаи на Групата се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва („Службен весник на РМ“ бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11,166/12,70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/2014, 41/2014, 138/14, 88/15, 192/15, 6/16, 30/16,61/16, 64/18 и 120/18), Законот за банки („Службен весник на РМ“ бр. 67/07, 90/09, 67/10, 26/13, 15/15, 153/15, 190/16 и 7/19), подзаконската регулатива пропишана од страна на Народна Банка на Република Северна Македонија (во понатамошниот текст: „НБРСМ“ или „Народната банка“), како и во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (во понатамошниот текст „Методологија“) („Службен весник на РСМ“ бр. 83/17) и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17, и 149/18), кои се пропишани од страна на НБРСМ и се во примена од 1 јануари 2018 година. Новите критериуми за класификација на активните билансни и вонбилансни ставки според степенот на ризициност се утврдени во Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), која е со примена од 1 јули 2019 година.

Консолидираните финансиски извештаи се прикажани во македонски денари (МКД), која претставува функционалната и известувачка валута на Групата, и вредностите се заокружени до најблиската илјада (МКД 000) освен кога е поинаку наведено. При подготовката на консолидираните финансиски извештаи, финансиските извештаи на матичната банка и на нејзината подружница се консолидираат ставка по ставка, така што се собираат слични ставки на средства, обврски, капитал, приходи и расходи. Со цел да се прикажат финансиските информации за Групата како за еден единствен ентитет, се отстранува сметководствената вредност на вложувањето на матичната банка во подружницата и делот на матичната банка во капиталот на подружницата; се идентификуваат неконтролираните учества во нето-добивката или загубата на консолидираните подружници за периодот на известување, доколку постојат; и се идентификуваат неконтролираните учества во нето-средствата на консолидираните подружници, доколку постојат и тие се прикажуваат одделно од учеството на матичната банка. Притоа, салдата, трансакциите, приходите и расходите во рамки на Групата во целост се отстрануваат.

Примена на принципот на континуитет при изготвување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на принципот на континуитет. Во својата проценка Раководството на Групата ја зема во предвид финансиската позиција на Групата, тековните намери, профитабилноста на дејноста како и достапноста до финансиски извори на средства и го анализира влијанието на неодамнешната КОВИД 19 пандемија на работењето на Групата.

1. ВОВЕД (продолжение)

б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Како што е обелоденето во Белешка 48 Договорот за присоединување со Охридска Банка АД – Скопје („Групата што се присоединува“) беше потпишан на 15 Јануари 2021. Како резултат на присоединувањето тековната деловна активност на Групата ќе продолжи врз основа на принципот на континуитет со присоединување на Групата што се присоединува, без притоа да влијае на заинтересираниите страни на Групата. Обврските на Групата ќе бидат исполнети во текот на нормалното деловно работење.

Не се направени никакви прилагодувања во овие финансиски извештаи за да се рефлектира потенцијалниот ефект на предвиденото спојување. Раководството на Групата верува дека спојувањето не влијае на апликативноста на претпоставката за принципот на континуитет при изготвување на овие финансиски извештаи.

Стандарди кои се објавени, а сè уште не се во примена

На датумот кога овие единечни финансиски извештаи беа одобрени за издавање од страна на Надзорниот одбор на Банката, не постојат објавени стандарди МСФИ кои се уште не се во примена согласно локалната регулатива.

Оперативно опкружување во кое работи Групата

По прогласувањето на пандемијата Ковид-19 од страна на Светската Здравствена Организација на 11 март 2020 година, заради спречување од понатамошно ширење многу земји, вклучително и Република Северна Македонија, донесоа мерки на ограничено движење што влијаеше на секојдневниот живот, но и на економска активност. Регулаторите, односно Народната Банка и Владата на Р.Северна Македонија, донесоа низа мерки заради спречување на негативни ефекти и последици врз економијата и банкарскиот сектор.

Претседателот на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба во периодот од 18 март до 30 мај 2020 и Владата на Република Северна Македонија прогласи кризна состојба во периодот од 20.11 2020 во траење од 30 дена заради заштита на јавното здравје. Истотак, Владата донесе низа мерки и препораки за справување со кризата и за приватниот сектор и за граѓаните. Од нив најзначајни се следните:

- препорака за овозможување на вработените работа од дома во зависност од типот на работата, како и дополнително обезбедување на маркети, аптеки и банки за да се контролира бројот на луѓето во објектите и одржување на безбедна дистанца
- препорака до банките за предвремена исплата на пензиите
- Директна финансиска поддршка преку Развојната Банка на Република Северна Македонија во форма на бескаматни кредити на микро, мали и средни претпријатија во трансха од 5,7 милиони евра со грејс период од 6 месеци и рочност од 2 години и дополнителни 8 милиони евра со грејс период од 12 месеци и рочност од 3 години. Повлекување на неискористен дел од кредитната линија во рамки на тековниот договор за заем помеѓу Развојната Банка на Република Северна Македонија и Европската инвестициона банка во износ од околу 50 милиони евра, со ниска каматна стапка, согласно доставени барања од страна на деловните банки. Дополнителни поволни 100 милиони евра кредити и кои ќе се пласираат во јануари 2021, преку деловните банки за поддршка на домашните компании, со исклучително ниска камата
- Субвенционирање на платите на вработените од погодените индустрии
- Замрзнување на цените на базичните производи
- Замрзнување на присилна наплата до крајот на Јуни, вклучително и банките да не постапуваат по налози од извршители
- За време на кризата и 6 месеци по кризата се забранува отворање на стечајни постапки
- Одложување на плаќањето на аконтациите на данокот на добивка до март 2021 година за компании кои имаат пад на приходи поголем од 40%
- Регулатива за измена на Законот за облигациони односи да ја намали максималната каматна стапка на должниците за 50%, односно намалување на висината на каматната стапка за 4% (референтна каматна стапка + 5% за компании и референтна каматна стапка + 4% за население)
- Државна кредитна гаранција од 10 милиони евра со која на стопанството ќе му бидат на располагање кредити со вредност од 65 милиони евра. за полесен пристап до евтини финансиски средства, преку преземање на дел од кредитниот ризик.
- Зголемување на периодот за покривање на загуби на терет на идни добивки до пет години, наместо до три години, со важност за 2020 и 2021 година

1. ВОВЕД (продолжение)

Оперативно опкружување во кое работи Групата (продолжение)

- Признавање на трошокот за приватно здравствено осигурување и расходите за тестирање од Ковид – 19 како даночно признаен расход.
- Ослободување од данок на добивка и данок на личен доход за трошоци за вработени кои се однесуваат на доквалификација и тим билдинг. Ќе се укине данокот на личен доход за трошоци кон вработени кои се однесуваат за обука, квалификации, добивање лиценци, со што ќе се овозможи подобрување на квалитетот на работната сила со која располагаат компаниите, со пропишан законски лимит за овие трошоци со важност на примена од јануари 2021.
- Разни форми на грантови, ваучери за таргетирани сегменти кои се погодени од кризата

Народната банка донесе неколку мерки во насока на непречено обезбедување на кредитна поддршка од страна на банките, од кои најзначајни се следните:

- Одлука за изменување на Одлуката за задолжителната резерва со која се овозможи намалување на основата за обврската на задолжителната резерва во денари на деловните банки за износот на новоодобрените и реструктурираните кредити одобрени на претпријатијата во дејности коишто согласно со информациите од Владата на Република Северна Македонија ќе бидат најпогодени од ширењето на ковид-19. Мерката се донесе заради поттикнување непречена кредитна поддршка по поволни услови од страна на банките за најпогодените сектори.
- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, со која се овозможи на банките да им понудат 2 поволни договорни услови за постојните кредити на оние кредитокорисници, коишто пред 29 февруари 2020 година немале проблем со отплатата, односно нивните кредити не биле класифицирани како нефункционални, а во претстојниот период можеле да се соочат со реални потешкотии во намирањето на своите обврски. Поповолните услови подразбираа привремено одлагање на обврската за плаќање (грејс-период), пролонгирање на рокот на достасување, пониска каматна стапка, одобрување нов поволен кредит за затворање на постоечкиот и сл., со што се овозможува намалување на тековниот товар на граѓаните и компаниите во справувањето со негативните притисоци од пандемијата. Промените на договорните услови извршени до 30 септември 2020 година, не се сметаат за реструктурирање на кредитната изложеност. Втората поволна понуда за одложена отплата на кредитите на граѓаните погодени од ковид-кризата се овозможи по завршување на првата одложена отплата во траење од 6 месеци.
- Акомодативната монетарна политика се спроведе и преку намалување на понудата на благаянички записи и тоа двапати во април и мај 2020 во вкупен износ од 15.000 милиони денари, со што од 25.000 милиони денари на почетокот на годината се понудија 10.000 милиони денари. Дополнително, каматната стапка на благаяничките записи се намали трипати во јануари, март и мај 2020, со што од 2,5% се сведе на 1,5%.

Очекувања за влијание на ковид пандемијата во 2021 година

Народната Банка во ноемвриските макроекономски проекции, предвиде пад на БДП за 2020 година од 4,9% (споредено со априлските проекции со предвидување пад од 3,5%) и закрепнување на економијата во 2021 година од 4,7% (наспроти априлските проекции од 3,9%). Што се однесува до монетарните агрегати, проекциите за 2021 се кредитниот раст од 6,0% и депозитен годишен раст од 6,2%. Оценките за периодот 2021-2023 се продолжени ефекти од пандемијата, но секако клучно влијание ќе има времетраењето на пандемијата. Акомодативната монетарна политика се очекува да биде задржана и во 2021, со што и финансиските услови ќе бидат поволни. Продолжените ефекти се очекува да бидат присутни поинтензивно во првата половина од 2021 година, додека потоа се очекува да следи закрепнувањето. Компаниите и понатаму ќе се соочуваат со потешкотии во своето работење, и се очекува побарувачката за кредити за рефинансирања и обртен капитал да биде висока. Кај работењето со физичките лица не се очекуваат потешкотии, напротив сегментот се очекува да остане стабилен како што се покажа и во 2020 година.

Исто така и работењето на Групата во 2021 година се очекува да се подобри со подобрување на перформансите кои беа погодени во 2020 и директно зависеа од мерките на ограничување на движењето (меѓународно и домашно). Се очекува релаксирање и постепено укинување на овие мерки во текот на 2021 година.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1.   ВОВЕД (продолжение)

б)   Основи за подготвување на единечните финансиски извештаи (продолжение)

Оперативно опкружување во кое работи Групата (продолжение)

Што се однесува до ликвидносната позиција на Групата истата ќе се задржи и нема да биде загрошена, од причини што сите монетарни институции беа поспремни со соочување на кризата споредено со претходната финансиска криза 2008/2009, како резултат на сите регулаторни промени што се случија во банкарскиот сектор на меѓународно и локално ниво за зајакнување на супервизорските стандарди кои се однесуваат на целокупното работење на банките и обезбедуваат висока заштита против засилени ризици. Така, во текот на 2020 година, ликвидноста на Групата се задржа на стабилно и високо ниво, со ликвидна актива од 29,8% на крајот на годината, силна капитална позиција од 16,9% и ниско учество на нефункционални кредити во вкупни кредити од 1,94%.

Прудентното управување со ризиците, особено кредитниот ризик и понатаму останува императив за Групата за да генерира квалитетно портфолио и приходи од камата, секако со поголема диверзификација на приходите.

Поддршката на дигитална и зелена економија ќе претставуваат главни столбови на работењето на Групата, и се очекува дека овие приоритети ќе придонесат кон надминување на кризата и дополнителен развој на економијата во целина.

Групата редовно и навремено постапуваше согласно акцискиот план од теренската супервизија од страна на НБРСМ која што се одржа во текот на третиот квартал и почеток на четвртиот квартал во 2019 година и соодветно Групата се усогласи со неколку препораки.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**1. ВОВЕД (продолжение)****б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)****Презентација на консолидираните финансиски извештаи**

Придружните консолидирани финансиски извештаи на Групата се прикажани во согласност со формата и содржината на билансните шеми објавени во Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките („Службен весник на РМ“ бр. 83/17, и 149/18).

Раководството на Групата го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ и нивните толкувања врз консолидираните финансиски извештаи, како и барањата за форматот и содржината на одредени билансни шеми во согласност со Одлуката и вреднувањата на средствата, обврските, приходите и расходите во согласност со барањата на Методологијата.

Приложените консолидирани финансиски извештаи се подготвени во согласност со принципот на историска набавна вредност, освен за вреднувањето на вложувањата во финансиските средства расположливи за продажба кои се вреднуваат по објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

Презентацијата на консолидираните финансиски извештаи во согласност со Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките, пропишана од страна на НБРСМ бара користење на најдобри можни проценки и разумни претпоставки од страна на раководството на Групата, кои имаат ефекти на презентираниите вредности на средствата и обврските, како и на приходите и расходите настанати во периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се засновани на искуство од минатото и на други фактори за кои се верува дека се разумни во околностите и чии резултати претставуваат основа за проценка на сметководствената вредност на средствата и обврските за кои не се достапни податоци од други извори. Стварните резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

Презентираните консолидирани финансиски извештаи се искажани во илјади македонски денари. Денарот претставува функционална и известувачка валута на Групата за целите на известувањето до НБРСМ.

Употреба на проценки и претпоставки

Подготовката на консолидираните финансиски извештаи е во согласност со Одлуката за Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките, кои се пропишани од страна на НБРСМ и бара користење на проценки и претпоставки кои имаат влијание на прикажаните средства и обврски, потенцијалните средства и обврски на денот на финансиските извештаи и прикажаните износи на приходите и расходите за време на извештајниот период. Овие проценки се оценуваат на континуирана основа и се базираат на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и активности, како и на претходните искуства.

Загуби поради оштетување од кредити и побарувања

Групата го разгледува портфолиото на кредити и побарувања за да го процени оштетувањето на месечна основа. При одредувањето дали една загуба од оштетување треба да се искаже во консолидираниот Биланс на успех, Групата расудува во однос на тоа дали постојат забележливи податоци кои навестуваат дека има мерливо намалување на проценетиот иден паричен тек од некое портфолио на кредити пред намалувањето да може да биде идентификувано со поединечен кредит во тоа портфолио. Овој доказ може да вклучува забележливи податоци кои навестуваат дека постои неповолна промена во плаќањето на заемопримачите во Групата, или во државните или локалните економски услови кои се однесуваат на неизвршувањата на обврските за активата во Групата. Раководството користи проценки кои се базираат на искуство на историски евидентираниите загуби на активата изложена на кредитниот ризик и на објективни докази на оштетувања слични на оние во портфолиото кога се проектира идниот готовински тек. Методологијата и претпоставките кои се употребуваат за проценка на износот и времето на идните готовински текови се разгледуваат за ревидирање на редовна основа со цел да се намали било какво несовапаѓање помеѓу проценетите загуби и стварно настанатите загуби.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
1. ВОВЕД (продолжение)
б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Поради значителни и брзи промени во економското опкружување, Банката одлучи да го прилагоди пристапот за мерење на Очекуваните кредитни загуби за кредитите издадени на своите клиенти. Менаџментот изврши top-down анализа на портфолиото и идентификуваше групи на клиенти, за кои доволно разумни и поддржувачки информации за мерењето на Очекуваните кредитни загуби се достапни само врз основа на индустријата во која делуваат, наместо на индивидуална основа. Ефектот на опишаните побараувања исто така беше земен во предвид. Таквиот пристап применет од раководството резултираше со зголемување на Очекуваните кредитни загуби за клиенти во следните индустрии:

- И. Трговија на големо и мало – 32,8%
- Г. Хотелско сместување и храна – 90,2%
- Н. Останати услуги (туристички агенции) – 330.6%

Банката користеше FLI (forward looking information) за мерење на Очекуваните кредитни загуби. Најзначајните претпоставки во FLI (forward looking information) концептот и кои корелираат со нивото на Очекуваните кредитни загуби и нивните доделени просечни вредности се како што следува за 31 декември 2020 година.

Макро Варијабла	Сценарио	Применети просеци	2021	2022	2023
Раст на ГДП	Негативно	50%	1,22%	0.45%	0.47%
	Основно	40%	4,00%	3,50%	3.70%
	Позитивно	10%	6,30%	5,80%	6.00%
Стапка на инфлација	Негативно	50%	0.38%	0.38%	0.40%
	Основно	40%	1.40%	1,60%	2.00%
	Позитивно	10%	2.25%	2.45%	2.85%
Стапка на невработеност	Негативно	50%	22.90%	21.88%	21,06%
	Основно	40%	16.30%	15.80%	15,20%
	Позитивно	10%	15.50%	15.00%	14,40%

За да се вклучат различни макро сценарија, банката користи три различни сценарија (Негативно, основно, позитивно). Овие сценарија се превземени од податоците за предвидување на ММФ. Промена на пондерот од негативно кон основно сценарио ќе доведе до намалување на резервацијата за загуби за оштетување.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

б) Основи за подготвување на консолидираните финансиски извештаи (продолжение)

Употреба на проценки и претпоставки (продолжение)

Вонбилансна евиденција

Групата презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во консолидираниот Биланс на состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирање поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и превземени обврски е објавено во рамките на “оштетување на финансиски средства” во оваа Белешка, и е вклучено во консолидираниот Биланс на состојба како обврска.

Објективна вредност на финансиските инструменти

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Подетални информации за објективната вредност на финансиските инструменти се дадени во Белешка 5.

Проценките и претпоставките се разгледуваат на континуирана основа. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој проценката е ревидирана ако истата има влијание само на тој период, или, пак, во периодот на проценка и во идните периоди, ако ревидираната проценка има влијание на двата периоди - тековниот и идниот период.

Информациите во однос на значајните области за кои постои неизвесност врз основа на проценка и критичните проценки во примената на сметководствените политики кои имаат најзначаен ефект на износите обелоденети во консолидираните финансиски извештаи се наведени во Белешка 1.г).

Финансиските извештаи на Групата се подготвени во согласност со сметководствените политики образложени во Белешката 1 в) кон консолидираните финансиските извештаи.

в) Значајни сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие консолидирани финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

Основни принципи за консолидација, изготвување и прикажување на консолидираните финансиски извештаи

Деловни комбинации – се евидентираат со примена на методот на купување на датумот на стекнување на контрола од Групата, при што износот при стекување се мери по објективна вредност од што произлегува гудвилот. Трошоците поврзани директно со деловната комбинација се признаваат како расход во консолидираниот Биланс на успех.

Подружници – Подружницата не може да се исклучи од консолидација само поради тоа што вложувачот е друштво за заеднички вложувања, заеднички фонд, инвестициска банка или слично правно лице; или ако неговите деловни активности се различни од оние на останатите правни субјекти во групата.

Губење на контрола – во моментот на губење на контрола, Групата го депривира средството/обврската, при што настаната добивка или загуба се признава во добивката или загубата.

Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување. Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на официјалните курсеви кои важат на денот на составувањето на консолидираниот Биланс на состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претварањето на износите во странска валута, се вклучени во консолидираниот Биланс на успех.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на консолидираниот Биланс на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	<u>31.12.2020</u>	<u>31.12.2019</u>
1 ЕУР	61,6940 Денари	61,4856 Денари
1 УСД	50,2353 Денари	54,9518 Денари
1 ЦХФ	56,8242 Денари	56,5593 Денари

Пребивање (нетирање)

Финансиските средства и обврски се нетирани и презентирани во консолидираниот биланс на состојба на нето основа во случаи кога нетирањето на признатите износи е законски дозволено, понатаму, кога постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Споредливи податоци

Каде што е неопходно, споредливите податоци се променети за да се усогласат со промените во презентацијата на тековната година.

Приходи и расходи по камати

Приходите и расходите по камати се признати во консолидираниот Биланс на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Методот на ефективна каматна стапка е метод на мерење на финансиските средства и обврски според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите и расходите од камата во периодот на очекуваното доспевање на финансиските инструменти.

Ефективната каматна стапка е стапката со чијашто примена сегашната вредност на сите идни парични приливи се изедначува со сегашната вредност на сите идни парични одливи во текот на очекуваниот век на финансискиот инструмент. При пресметувањето на ефективната каматна стапка, Групата го проценува паричниот тек, земајќи ги во предвид сите договорни услови на финансискиот инструмент (на пример, однапред платени опции) освен идните кредитни загуби. Пресметката ги вклучува добиените или исплатени надоместоци помеѓу договорените страни, кои се составен дел од ефективната каматна стапка, трансакционите трошоци и сите други премии или дисконти.

Доколку, во текот на животниот век на финансискиот инструмент настанат значителни промени во договорните парични текови (освен исправката на вредноста), кои не предизвикуваат депризнавање на финансиското средство (на пр.: продолжување на договорниот период на наплата, промена на каматната стапка, и сл.), и за кои Групата утврдила дека сè уште ги исполнуваат условите да се класифицираат и да се мерат по амортизирана набавна вредност Групата на датумот на измената ја утврдува новата сметководствена вредност на изменетото средство еднаква на сегашната вредност на идните очекувани изменети парични текови, дисконтирани со примена на првичната/оригиналната ефективна каматна стапка.

Разликата помеѓу новата сметководствена вредност на изменетото средство и сметководствената вредност на средството пред да настане измена на договорните парични текови, се признава како добивка или загуба од измената во Билансот на успех во рамки на сметките за приходи за камата, како и на сметките за акумулирана амортизација во рамки на соодветната група сметки за финансиското побарување во Билансот на состојба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)
в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Приходи од надомести и провизии

Приходите од провизии и надомести во главно се состојат од финансиски услуги што ги извршува Групата вклучувајќи издавање на гаранции, отварање на акредитиви, платен промет во земјата и странство и други услуги. Приходите од надоместоци и провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

Приходи од дивиденди

Дивидендите се признаваат во консолидираниот Биланс на успех кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата и кога приливот на економски користи е веројатен.

Нето приходи од тргување

Нето приходи од тргување претставуваат реализирани и нереализирани промени во објективната вредност при последователно мерење, добивка или загуба при отуѓување, дивиденди, приходи и расходи од камати на средствата и обврските за тргување и дериватите за тргување. Нето приходите од тргување се мерат според промената на објективната вредност на финансиските средства и обврски за тргување која претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност, на датумот на консолидираниот Биланс на состојба. Нето приходите и расходите од курсни разлики претставуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута на монетарни и немонетарни ставки во текот на целата финансиска година и
- курсирање на монетарни ставки деноминирани во странска валута на датумот на консолидираниот Биланс на состојба.

Останати приходи од дејноста

Во оваа група на приходи спаѓаат:

- добивка од продажба на финансиски средства расположиви за продажба;
- приход од дивиденди од финансиски средства расположиви за продажба;
- добивка од отуѓување на недвижности и опрема и на нематеријални средства која претставува разлика помеѓу приливите од продажбата и нивната нето сметководствена вредност на денот на отуѓувањето;
- приходи од наплатени претходно отпишани кредити и побарувања;
- приходи од наеми од оперативен лизинг;
- приходи од минати години;
- нето ослободувања на резервирањата по поединечен вид на резервирање (за пензиски и други користи на вработените, за потенцијалните обврски на судски спорови и други резервирања) и
- други приходи.

Приходот се признава и се мери согласно соодветниот стандард за одредено средство, врз чија основа е остварен приходот.

Загуби поради оштетување / Исправка на вредноста на финансиските средства

Загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливата вредност на финансиските средства, како сегашна вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со првобитната ефективна каматна стапка на финансиските средства:

- кредити на и побарувања од банки и од други комитенти;
- финансиски средства кои се чуваат до достасување и
- финансиски средства расположливи за продажба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)
в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ и се признава во консолидираниот Биланс на успех како исправка на вредноста (загуба поради оштетување) на финансиските средства, на нето основа.

Кога причините за исправката на вредноста (загубата поради оштетување) ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената исправка на вредност преку консолидираниот Биланс на успех во позиција „Исправка на вредноста (загуби поради оштетување) на финансиските средства, на нето основа“. Последователни ослободувања на исправката на вредност се признава само за финансиски средства што се евидентирани по амортизирана набавна вредност и за должничките инструменти расположливи за продажба.

Последователни ослободувања на исправката на вредност не се признаваат за финансиски средства кои се мерат по набавна вредност и за сопственички инструменти класифицирани како расположливи за продажба.

Исправката на вредност (загуби поради оштетување) се мери и признава:

- на поединечна основа, за финансиските средства кои се поединечно значајни ставки/изложености;
- на групна основа, за група на слични финансиски средства за кои поединечна исправка на вредноста не може да се определи или не е определена.

Загуби поради оштетување на нефинансиски средства

Загуба поради оштетување на нефинансиски средства претставува разлика помеѓу сметководствената вредност и надоместливиот износ на:

- недвижности и опрема;
- нематеријални средства;
- преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- нетековни средства кои се чуваат за продажба и група на отуѓување и
- останати средства.

Групата проценува, на секој датум на консолидираниот Биланс на состојба, дали постои некој објективен доказ дека нефинансиското средство или група на нефинансиски средства се оштетени.

Загуба поради оштетување се признава во моментот кога постои доказ дека сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ на нефинансиските средства и се признава во консолидираниот Биланс на успех како загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа.

Кога причините за загубата поради оштетување ќе исчезнат, треба да се анулира претходно признаената загуба преку консолидираниот Биланс на успех на позиција загуби поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа, но најмногу до износот на претходно признаените загуби поради оштетување.

Последователни ослободувања на загубата поради оштетување не се признаваат за преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања.

Трошоци за вработени

Трошоците за вработени се состојат од:

- краткорочни користи за вработените (плати, задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување, персонален данок, краткорочни платени отсуства, бонуси и др.);
- долгорочни користи за вработените (јубилејни награди, користи при пензионирање и др.) и
- придонеси кон планови за дефинирани придонеси (уплати на придонеси во посебен фонд).

Краткорочните користи се признаваат во моментот на настанување кога соодветната услуга ќе се добие. Краткорочните користи се мерат по недисконтиран износ кој се очекува да биде платен врз основа на работен однос и се признаваат во консолидираниот Биланс на успех како расход.

Долгорочните користи се мерат според сегашната вредност на обврската за дефинираните користи на датумот на консолидираниот Биланс на состојба, намален за објективната вредност

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)
Трошоци за вработени (продолжение)

на средствата на планот на датумот на консолидираниот Биланс на состојба од кои обврските треба да се подмират директно. Секоја актуарска добивка или загуба се признава во консолидираниот Биланс на успех во периодот во кој настанале.

Амортизација на нематеријални средства

Амортизацијата на нематеријалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Групата проценува дали корисниот век на употреба на нематеријалното средство е конечен или бесконечен и доколку е конечен, должината на употреба го претставува неговиот корисен век на употреба.

Пресметката на амортизацијата започнува кога средството станало расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за нематеријалните средства кои се ставени надвор од употреба. Групата ги амортизира сите нематеријални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Стапките на амортизација се одредени така да вредноста на нематеријалните средства се распредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниска метода и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата „Амортизација“. Проценетиот корисен век на нематеријалните средства е како што следи:

- Нематеријални средства (софтвер и лиценца): 4 години.

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба на средството) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

Амортизација на материјални средства

Амортизацијата на материјалните средства се распределува врз систематска основа за време на најдобрата проценка на корисниот век на употреба. Пресметката на амортизација започнува кога средството станало расположливо за употреба и престанува кога средството е класифицирано како чувано за продажба или се депризнава. Амортизацијата продолжува да се пресметува за материјалните средства кои се ставени надвор од употреба. Групата ги амортизира сите материјални средства поодделно, групирајќи ги во амортизациски групи оние средства кои имаат ист корисен век на употреба и ист метод на амортизација.

Земјиштето има неограничен век на употреба и не се амортизира. Уметничките дела не се амортизираат.

Стапките на амортизација се одредени така што вредноста на материјалните средства се распредува во трошоци во проценетиот период на нивната корисност.

Амортизацијата се пресметува според праволиниски метод и трошокот за амортизацијата за секој период се признава како расход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата „Амортизација“.

Проценетиот корисен век на материјалните средства е како што следи:

- Градежни објекти: 20-40 години
- Транспортни средства: 5-10 години
- Мебел и останата опрема: 4-10 години

Периодот за пресметка на амортизација (остатокот на вредноста и корисниот век на употреба) и методот за амортизација се проверува на крајот од секоја финансиска година и доколку се утврди промена истата треба да се евидентира како промена на сметководствена проценка, перспективно во тековниот и во идните периоди.

Останати расходи од дејноста

Во групата на останати расходи од дејноста спаѓаат: административни трошоци, загуба од продажба на финансиски средства расположливи за продажба, загуба од отуѓувањето на недвижности и опрема, загуба од отуѓување на нематеријални средства, расходите за посебна резерва и за резервирања на нето основа и останати трошоци кои не можат да се категоризираат во специфична позиција.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)
Останати расходи од дејноста (продолжение)

Останати расходи од дејноста се признаваат врз основа на принципот на директна поврзаност со приходите односно кога постои спротивставување на трошоците со приходите.

Останати расходи од дејноста се признаваат и евидентираат врз основа на стварно настанати трошоци искажани по веродостојни сметководствени документи (фактури, договори, пресметки).

Финансиски средства

Групата во согласност со примената на Методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиски извештаи, ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност, финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка и финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех. Групата ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање, а врз основа на деловниот модел на групата за управување со финансиските средства и карактеристиките на договорните парични текови на финансиското средство.

Финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност

Во оваа категорија се класифицираат средства кои Групата ги управува со цел наплата на договорните парични текови и согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ. Кредитното портфолио на Групата ги исполнува критериумите за мерење по амортизирана набавна вредност. Кредитите и побарувањата почетно се мерат по нивната објективна вредност, зголемена за трансакциските трошоци коишто се директно поврзани со стекнувањето или издавањето на финансиското средство. Кредитите и побарувањата почетно се евидентираат по нивната набавна вредност единствено кога станува странка на договорните одредби на инструментот. После почетното признавање, кредитите и побарувањата се евидентираат по нивната амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка. Добивката или загубата од последователното мерење се признава во нето добивката или загубата само кога средствата се оштетени или се депризнаени, како и преку процесот на амортизација.

Тука спаѓаат и паричните средства, побарувањата од купувачи, побарувања за наем, побарувањата за провизии и надоместоци и сите други финансиски средства коишто претставуваат изложеност на кредитен ризик согласно со Одлуката за управување со кредитниот ризик, а за кои условот на СППИ е неприменлив. За овие средства не е потребно исполнување на условот на СППИ.

Финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка

Групата ги класифицира финансиските средства кои ги управува со цел наплата на договорните парични текови и/или за продажба заради управување со ликвидноста, одржување на одреден каматен принос, заради усогласување на рочноста (траењето) на финансиските средства со рочноста (траењето) на финансиските обврски коишто се извор на тие финансиски средства и слично, и согласно со договорните услови на средството, исполнет е условот на „единствено отплати на главница и камата“ - СППИ.

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата – датумот на кој што банката има обврска да го купи или продаде средството. Последователно, по иницијалното признавање, финансиските средства расположливи за продажба се евидентираат според нивната објективна вредност без намалување за трансакциските трошоци кои можат да настанат при продажба или отуѓување. Добивките и загубите кои се јавуваат од промени во објективната вредност се признаваат директно во капиталот, се до моментот на престанок на признавањето или во случај на нивно оштетување, при што акумулираните добивки или загуби, претходно признаени во капиталот, се признаваат во тековните добивки или загуби. Сепак, каматата пресметана користејќи го методот на ефективна каматна стапка, позитивните и негативните курсни разлики на монетарните средства класифицирани како расположливи за продажба, како и дивидендите се признават во консолидираниот Биланс на успех за тековниот период.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. **ВОВЕД (продолжение)**
- в) **Значајни сметководствени политики (продолжение)**
Финансиски средства (продолжение)

Финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку Билансот на успех

Групата за да класифицира средства во оваа категорија, потребно е да ги управува овие финансиски средства преку активно и фреквентно тргување со цел остварување на добивка од промените во објективната вредност на средствата, реализација на нивната пазарна/објективна вредност и одлуките при управувањето ги носи врз основа на нивната пазарна/објективна вредност. Тука спаѓаат средства за тргување, Дериватни средства чувани за управување со ризик Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање. Групата не располага со портфолио од овој тип на класификација. Квантитативни информации за направената класификација на финасиските инструменти на Групата е дадена во белешка 1.

Оштетување на финансиски средства

Групата на редовна основа проценува и признава исправка на вредноста/оштетување за очекуваните кредитни загуби на финансиските средства кои се мерат по амортизирана набавна вредност и на должничките финансиски средства кои се мерат по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка. Истотака, Групата проценува и признава очекуваните кредитни загуби и за вонбилансната кредитна изложеност и за побарувањата врз основа на договорите за наем, побарувањата од купувачи и останати побарувања коишто се дел од изложеноста на кредитниот ризик, дефинирана во Одлуката за управување со кредитниот ризик.

Утврдувањето на износот на очекувани загуби се темели врз следните основни принципи: мерење и признавање на очекуваните кредитни загуби за целиот животен век на финансиското средство и/или за вон-билансната кредитна изложеност, треба да ги рефлектира/претставува очекувањата за кредитниот квалитет, влошувања и подобрувања, во текот на целиот животен век на средството, да реагира на информациите за промените на кредитниот квалитет на финансиското средство и/или за вон-билансната кредитна изложеност, така што во случај на информација за очекувано позначајно влошување на кредитниот квалитет, ќе се пренесе во полоша категорија на ризик.

Финансиски средства со низок кредитен ризик (Група 1) се оние средства коишто ги исполнуваат следните критериуми:

- имаат низок ризик од неисполнување
- оценето е дека должникот, краткорочно, има капацитет за исполнување на обврските
- очекувањата/согледувањата на Групата се дека долгорочно, негативните промени во економските и деловните услови би можеле, но не значително да ја намалат способноста на должникот да ги исполнува своите обврски.

Во Групата 2 се класификуваат оние финансиски средства кои имаат значително влошување на кредитниот ризик по првичното признавање, но сè уште нема објективни докази за настанување на загуба/оштетување.

Во Групата 3 се класификуваат оние финансиски средства за кои има еден или повеќе објективни докази дека настанало оштетување. Објективни докази дека настанало оштетување се:

- значајни финансиски потешкотии на кредитокорисникот или издавачот на должнички финансиски инструмент;
- непочитување на договорот, како на пр. значително доцнење во плаќањата или неплаќање;
- доверителите на кредитокорисникот му имаат одобрено одредени олеснувања, поради неговата влошена финансиска состојба;
- постои можност дека над кредитокорисникот ќе започне постапка за стечај или друг вид финансиска реорганизација;
- непостоење (исчезнување) на активен пазар за финансиското средство, поради финансиски потешкотии на издавачот;
- купување или издавање финансиско средство, по значителен дисконт поради настанатите кредитни загуби.

Групата врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за поединечно значајни финансиски средства, како и поединечно или збирно за финансиски средства што не се поединечно значајни.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Оштетување на финансиски средства

Доколку Групата утврди дека не постои објективен доказ за оштетување на поединечно проценето финансиско средство, било значајно или не, таа го вклучува средството во група на финансиски средства со слични карактеристики на кредитен ризик и врши збирна проценка на оштетувањето.

Загубата од исправката на вредност на активните билансни побарувања го претставува износот утврден како разлика помеѓу сметководствената вредност на финансиските средства и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови.

Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на првобитната ефективна каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

Износот на посебната резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на Групата по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваното плаќање или наплата, односно доколку не постои таква цена се зема тековната пазарна цена на безризични хартии од вредност со најблиска рочност до рочноста на очекуваното плаќање.

Доколку кредитот или средството кое се чува до достасување има променлива каматна стапка, стапката за мерење на било која загуба од оштетување е ефективната каматна стапка утврдена според договорот, важечка на денот на утврдување на сегашната вредност на очекуваните парични текови.

Пресметката на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови на финансиското средство кое е обезбедено со средство земено како обезбедување (колатерал), ги искажува паричните текови кои можат да се јават од реализација на обезбедувањето, намалени за трошоците за стекнување и продажба на обезбедувањето, само доколку се исполнети условите од Одлуката за управување со кредитниот ризик, а се однесуваат на обезбедувањето.

За целите на групна проценка на исправката на вредност, финансиските средства се групираат врз основа на слични карактеристики за кредитен ризик (т.е. врз основа на постапката за групирање на финансиските средства на Групата, земајќи ги во предвид типот на средствата, индустриската и географската локација, типот на обезбедувањето, статусот на пречекорена достасаност и други релевантни фактори).

Тие карактеристики се релевантни за проценката на идните парични текови за групите од таков вид на средства коишто се проценуваат, така што тие се показатели за способноста на должниците да ги платат сите износи кои се должат, согласно условите од договорот.

Реструктурирање на побарување

Реструктурирање на побарување значи воспоставување кредитна изложеност од страна на Групата за замена на едно или повеќе постоечки побарувања или промена на постоечката кредитна изложеност, при што се извршени измени на договорните услови коишто се резултат на влошената финансиска состојба на клиентот, што меѓу другото вклучува:

- Продолжување на рокот на достасување;
- Намалување на каматната стапка;
- Намалување на висината на побарувањето (главница и/или достасана камата и провизија) преку отпис;
- Капитализација на камата;
- Консолидација на повеќе побарувања во едно побарување со менување на договорните услови или
- Други слични активности.

Капитализација на камата преставува припишување или конверзија на побарување врз основа на камата во побарување врз основа на главница.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Оштетување на финансиски средства (продолжение)

При реструктурирање на побарување, Групата е должна да ги почитува критериумите за класификација на кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето.

Нето ефектот од реструктурирањето на побарувањето не смее да доведе до зголемување на финансискиот резултат на Групата, освен во случаи на намалување на кредитната изложеност како резултат на наплата. Во период од шест месеци по извршеното реструктурирање Групата не смее да евидентира приход врз основа на ослободување исправка на вредноста/поседна резерва, којшто не е резултат на наплата на кредитната изложеност.

По исклучок, Групата може да одреди подобра категорија на ризик и/или да пресмета понизок износ на исправка на вредноста/поседна резерва, само доколку кредитната изложеност настаната како резултат на реструктурирањето е обезбедена со првокласен инструмент за обезбедување.

Групата може да врши капитализација на камата само доколку таа е дел од реструктурирањето на побарувањето.

Групата е должна при секое реструктурирање на побарување да изврши анализа на причините поради кои се врши реструктурирањето.

Отпис на побарувања

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Групата може да врши делумен или целосен отпис на побарувањата при што отпишаното побарување се пренесува на посебна вонбилансна сметка и за него Групата води посебна евиденција во период од најмалку десет години. Групата е должна да врши отпис на кредитната изложеност доколку се поминати дванаесет месеци од датумот кога Групата била должна да врши исправка на вредноста, односно да издвојува посебна резерва од 100%. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки. Доколку, последователно, износот на загубата од оштетување се намали и намалувањето може објективно да се поврзе со настан кој се случува по признавањето на оштетувањето (како што е подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признатата загуба од оштетување се намалува преку корекција на сметката на резервирањето. Износот на намалувањето се признава во корист на тековните добивки. За вложувањата во сопственички инструменти исправка на вредноста не се пресметува.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на билансирањето, Групата проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под негова набавна вредност претставува објективен доказ при утврдување на можноста од оштетување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во консолидираниот биланс на успех. Доколку во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради оштетување во тековните добивки или загуби, загубата поради оштетување се намалува преку консолидираниот биланс на успех.

Нематеријални средства

Почетно нематеријалните средства кои се стекнати од Групата, се искажани според набавната вредност, а последователно се мерат по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)
Нематеријални средства (продолжение)

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Групата кои најверојатно ќе создадат економски користи кои ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Сите други издатоци се признаваат во консолидираниот Биланс на успех во моментот на настанување. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од четири години.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниски метод во текот на период од четири години.

Недвижности и опрема

Недвижностите се состојат од земјиште и градежни објекти. Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и за акумулирани загуби поради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Последователните издатоци се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Групата поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во консолидираниот Биланс на успех во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Истите се вклучуваат во консолидираниот Биланс на успех.

Оштетување на нефинансиски средства

Раководството на Групата на редовна основа ја проверува сметководствената вредност на нетековните и нематеријалните средства. Доколку постојат индикации дека таквите средства се оштетени, надоместувачката вредност на средствата се пресметува со цел да се утврди оштетувањето. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во категоријата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања влегуваат земјиште, згради, опрема и други вредности кои се добиени во замена за наплата на ненаплатени побарувања.

Преземените средства се признаваат во моментот на стекнување на правна основа за запишување на сопственоста, односно кога се исполнети следниве критериуми: кредитот или друго побарување законски да се смета дека е подмирено во моментот на преземањето на средството ставено како обезбедување за тој кредит или за друго побарување, со што критериумите за депривирање на кредитот/побарувањето се исполнети; сите права и ризици кои произлегуваат од преземеното средство се пренесени на Групата; преземеното средство ќе создаде идни економски користи кои ќе претставуваат прилив за Групата и може веродостојно да се измери неговата набавна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**1. ВОВЕД (продолжение)****в) Значајни сметководствени политики (продолжение)****Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања (продолжение)**

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по почетна сметководствена вредност, односно по пониската вредност од: набавната вредност (сметководствената вредност) на кредитот или побарувањето пред исправката на вредност на денот на преземањето на средството, односно вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување на сопственост и проценетата објективна вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба (нотарски трошоци, даноци и сл.) кои ќе паднат на товар на Групата.

На датумот на преземање, Групата е должна да обезбеди процена на пазарната вредност на преземеното средство којашто е важечка на датумот на преземање на средството и во консолидираниот Биланс на состојба да прикаже оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Доколку износот на затворената исправка на вредноста/посебна резерва е поголем од оштетувањето кое е искнижено на датумот на преземањето, Групата оваа разлика треба да ја признае како ревалоризациона резерва, која претставува дел од дополнителниот капитал на Групата.

Доколку соодветното побарување подмирено со преземање на хартии од вредност и удели било претходно оштетено, исправката на вредност (загубата поради оштетување) треба да се ослободи низ консолидираниот Биланс на успех.

Делот од побарувањето кој што не е наплатен со преземање на средство, Групата може да го отпише.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (со исклучок на преземените хартии од вредност и удели) последователно се мерат по пониската вредност од сметководствената вредност и проценетата вредност намалена за трошоците за продажба.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Групата е должна да обезбеди проценка на вредноста на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и во консолидираниот Биланс на успех да прикаже загуба за оштетување на средствата еднаква најмалку на поголемиот износ од: 1) негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето вредноста на преземеното средство и 2) 20% од нето вредноста на преземеното средство. Во периодот помеѓу две процени на пазарната вредност на преземеното средство, Групата ќе признае во консолидираниот Биланс на успех дополнителен износ на загуба за оштетување еднаков на негативната разлика помеѓу нето вредноста и износот на објавената намалена продажна цена на преземеното средство.

Доколку Групата не успее да ги продаде средствата кои се преземени до датумот на влегување во сила на "Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на средствата преземени врз основа на ненаплатени побарувања" должна е до 1 јануари 2017 година, односно 2018 година да ја сведе нето вредноста на нула, а за средствата преземени по датумот на влегување во сила на оваа Одлука, доколку во рок од 5 години по датумот на преземањето не успее да ги продаде, должна е на крајот на петтата година да ја сведе нето вредноста на нула.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања и износот на оштетување се депривираат при продажба, кога трајно ќе се повлечат од употреба или во случај на пренамена во основни средства. Реализираниот вишок над сметководствената вредност при продажбата се признава како приход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата Останати приходи од дејноста, а реализираната помала вредност од сметководствената вредност при продажба се признава како расход во консолидираниот Биланс на успех во позицијата Останати расходи од дејноста.

Банката ќе ја депривира ревалоризациската резерва за преземеното средство, со ослободување на исправката на вредност на останатите нефинансиски средства преку консолидираниот Биланс на успех, како и во случај на исклучување на ревалоризациската резерва од дополнителниот капитал на Банката само за износот на добивката по оданочување по Одлука на Собранието на Банката за прераспоредување во резервите или во задржаната нераспоредена добивка.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Парични средства и еквиваленти

За потребите на консолидираниот Извештај за паричните текови, паричните средства и еквиваленти вклучуваат сметки со достасаност помала од 3 месеци од датумот на набавка, вклучувајќи готовина и салда во Народна Банка на Република Северна Македонија.

За целите на изготвување на извештајот за паричен тек од паричните средства и парични еквиваленти се исклучува задолжителната резерва во девизи и ограничените депозити.

Нетековни средства кои се чуваат за продажба

Нетековни средства кои се чуваат за продажба се состојат од средства чија сметководствена вредност ќе се надомести преку продажба, а не преку континуирана употреба во нормалниот тек на работењето. Средствата се расположливи за моментална продажба и нивната продажба е високо веројатна.

Групата го мери нетековното средство класифицирано како чувано за продажба според вредноста пониска од неговата сметководствена вредност и од објективната вредност намалена за очекуваните трошоци за продажба, кои ќе паднат на товар на Групата. Групата не врши амортизација на нетековните средства кои се чуваат за продажба, сè додека средствата се класифицирани во оваа позиција. Групата ќе признае загуба поради безвреднување во консолидираниот биланс на успех за секое последователно намалување на вредноста на средството до објективната вредност намалена за трошоците за продажбата. Добивката за последователно зголемување на објективната вредност, намалена за трошоците за продажбата (ослободувањето на загубите поради безвреднување), треба да биде признаена најмногу до износот на кумулативните претходно признаени загуби поради безвреднување.

Останати средства

Оваа група на средства ја сочинуваат: побарувања од купувачи, однапред платени трошоци, побарувања од вработените, побарувања за дадени аванси, средства за други намени, побарувања по работи во име и за сметка на други, побарувања по основ на провизии и надоместоци и други побарувања кои не се прикажани во некоја друга позиција од средствата на консолидираниот Биланс на состојба.

Краткорочните побарувања без наведена каматна стапка вообичаено се мерат според првобитниот фактурен износ, освен доколку ефектот на инпутирање на каматата би бил значаен. Средства кои се стекнати без купување, треба да се признаат според нивната објективна вредност, освен доколку трансакцијата е без комерцијална основа или објективната вредност на средството (добиео или дадено) не може веродостојно да се измери. Во тој случај, средствата се признаваат според нивната набавна вредност. Последователно, средството се мери според пониската вредност од неговата сметководствена вредност и нето-вредноста на реализацијата. Нето вредноста на реализацијата е еднаква на проценетата продажна цена намалена за проценетите трошоци за завршување, поправки и проценетите трошоци неопходни да се оствари продажбата. Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат како трошоци на периодот за кој се однесуваат врз основа на соодветен сметководствен документ. Такви трошоци се: платени премии за осигурување, платени закупнини, претплати за списанија и службени гласила и слично. Приходите кои се однесуваат на тековниот пресметковен период кои достасуваат за наплата во иден период, се искажуваат како активни временски разграничувања. Такви приходи се недостасани пресметани приходи, освен недостасани приходи од камата. Во иден период кога овие активни временски разграничувања ќе доспеат, се пренесуваат на сметката побарувања.

Резервирања

Резервирањата се признаваат кога Групата има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на билансирање и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Надоместоци за вработените

Групата плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени, согласно домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во државниот Пензиски Фонд и задолжителните приватни пензиски фондови. Не постои дополнителна обврска во врска со овие пензиски планови.

Освен тоа, сите работодавци во Република Северна Македонија имаат обврска да исплаќаат на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден со закон и моментално изнесува две просечни плати исплатени во Република Северна Македонија. Групата пресметува резервирање за пензионирање за да ги алоцира трошоците во периодите во кој припаѓаат. Во согласност со МСС 19 овие користи се определени како денинирани користи за вработените и нивната сметководствената вредност на обврските произлезени од користи за вработените се пресметуваат на крајот на известувачкиот период. Износот на овие обврски на крајот на известувачкиот период ја претставува дисконтираната вредност на идните плаќања. Други долгорочни користи за вработени вклучуваат и јубилејни награди.

Групата не оперира со пензиски планови или планови за други надоместоци при пензионирање, така што нема обврски за пензии. Групата не е обврзана да обезбеди дополнителни надоместоци за тековните или претходните вработени.

Данок на добивка

Трошокот за данок од добивка претставува збир на тековниот и одложениот данок од добивка. Тековниот данок од добивка се пресметува и плаќа во согласност со Македонскиот Закон за данок од добивка, согласно кој Групата пресметува данок на добивка за 2020 година на бруто добивката утврдена како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за непризнатите расходи за даночни цели утврдени со Законот. Стапката на данок од добивка изнесува 10% (2019: 10%).

Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски се класифицирани како депозити на банки, финансиски институции и комитенти, обврски по основ на кредити, останати обврски, субординирани обврски и издадени хартии од вредност.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност претставуваат главен извор за финансирање на активностите на Групата.

Групата почетно ги признава депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност на датумот кога настанале.

Депозитите, обврските по кредити, субординираните обврски и издадените хартии од вредност почетно се мерат според нивната набавна вредност зголемена за трансакциските трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Амортизираната набавна вредност на финансиската обврска е износот според кој финансиската обврска е мерена при почетното признавање, намалена за отплатите на главницата, намалена или зголемена за акумулираната амортизација на секоја разлика помеѓу почетниот износ и износот во моментот на достасување.

Останати обврски

Во групата останати обврски спаѓаат: денарски и девизни обврски за провизии, обврски за бруто плати и други обврски кон вработените, обврски за дивиденди, обврски кон добавувачи, обврски по дадени инструменти за плаќање, обврски по работи во име и за сметка на други, примени аванси, пресметани недостасани обврски, одложени приходи и други обврски кои не се прикажани во некоја друга позиција од пасивата на консолидираниот Биланс на состојба.

Останатите обврски се евидентираат по номинална вредност врз основа на соодветен сметководствен документ (фактура, договор, пресметка) согласно прописите и одлуките на Групата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Останати обврски (продолжение)

Приливи на средства кои не се признаваат како приходи во тековниот период, се одложуваат за иден период, и се евидентираат како пасивни временски разграничувања. Кога приходите ќе се заработат тогаш пасивните временски разграничувања се задолжуваат, а се одобруваат приходите. Трошоците за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат за тековниот пресметковен период, а претставуваат обврска во иден период, се евидентираат на пасивни временски разграничувања. Со доспевањето на обврските се врши укинување на пасивните временски разграничувања и се искажуваат обврски.

Депризнавање на финансиските обврски

Групата ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

Позајмици

Позајмиците иницијално се признаваат по објективна вредност, што претставува примени приливи (објективна вредност на примените надоместоци) намалени за направените трошоци на трансакцијата. Позајмиците се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции (запишан и уплатен капитал).

(б) Премија од акции

Премија од акции е разликата помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акцијата.

(в) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани во капиталот како намалување, нето од данокот, на приливите.

(г) Сопствени акции

Кога Групата откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(д) Резерви

Резервите, кои се состојат од законски резерви, издвоени во согласност со локалната законска регулатива. Банката е обврзана секоја година да издвојува задолжителен резервен фонд како процент од остварената нето добивка, кој не може да биде помал од 5% од нето добивката за годината, се додека износот на резервите на Банката не достигнат износ од една десетина од основната главнина. Ако така создадената резерва се намали, мора да се дополни на ист начин.

Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Додека резервата не го надмине определениот најмал износ, истата може да се употребува само за покривање на загубите. Кога резервата ќе го надмине најмалиот износ и по покривање на сите загуби, со одлука на Собранието, вишокот може да се употреби за дополнување на дивидендата, ако таа за деловната година не го достигнала најмалиот износ пропишан со закон, со договорот за Банката, односно со Статутот. Она што во резервата е внесено врз основа на доплата на акционерите, не може да се употреби за дополнување на дивидендата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

в) Значајни сметководствени политики (продолжение)

Ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднување

Овие резерви ги сочинува нето кумулативната промена во објективната вредност на средствата, чиишто промени во објективната вредност се признаваат директно во капиталот.

Во ревалоризациската резерва за средствата расположливи за продажба се евидентираат добивките и загубите од промените во објективната вредност на финансиските инструменти расположливи за продажба (освен за добивките и загубите од курсните разлики, кои се признаваат во билансот на успех). Кога намалувањето на вредноста на финансиското средство расположливо за продажба се признава директно во ревалоризациската резерва и кога постои објективен доказ дека средството е оштетено, кумулативната загуба треба да се тргне од капиталот и резервите и да се признае во билансот на успех.

(f) Нераспределени добивки

Нераспределените добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

(e) Дивиденди на обични акции

Дивидендите на обичните акции се признаваат како обврски во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што би биле објавени по датумот на билансирање се обелоденуваат во Белешката за последователни настани (1e).

Доверителски активности

Групата вообичаено делува како доверител и има останати доверителски својства што резултира во чување или пласирање на средства во име на физички лица или останати институции. Овие средства и приходот кој резултира од нив не се вклучени во овие консолидирани финансиски извештаи, поради тоа што тие не се средства на Групата.

Вонбилансни потенцијални и превземени обврски

Групата презема обврски во текот на своите деловни активности по основ на кредитни пласмани евидентирани на сметките од вонбилансната евиденција, што првенствено вклучуваат гаранции и акредитиви. Овие финансиски обврски се евидентираат во консолидираниот Биланс на состојба кога ќе можат да се повратат. Резервирање поради оштетување поврзано со вонбилансните потенцијални и превземени обврски е објавено во рамките на “оштетување на финансиски средства” во оваа Белешка, и е вклучено во консолидираниот биланс на состојба како обврска.

г) Промена на сметководствените политики, сметководствените проценки и корекција на грешки

Во текот на 2020 година, Банката нема направено дополнителни промени во сметководствените политики и проценки, ниту евидентирање корекција на грешка.

д) Усогласеност со законската регулатива

Групата е усогласена со законската регулатива, односно со Законот за банки (Службен весник на РМ. Бр. 67/2007, 90/2009, 67/2010, 26/2013, 15/15, 153/15, 190/16, 7/19 и 101/19), како и останатите подзаконски прописи кои го регулираат нејзиното работење.

Во текот на 2020 година, од моментот на прогласување на пандемија КОВИД – 19, за време на вонредната состојба, како и до крајот на 2020 година, Групата го задржа својот континуитет на работење. Процесот на работа беше организиран согласно прописите кои важеа во дадениот временски период. Имајќи предвид дека секојдневно се објавуваа прописи кои имаа значителен ефект на работењето на Групата, Групата соодветно одговори и се справи со обврските кои беа наложени. Редовно се информираше за мерките на заштита кои треба да бидат преземени,

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)
д) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)

како и за регулативата која го промени редовниот процес на работа со цел да се прилагоди на новонастанатите услови.

Анализа на пандемијата врз работењето на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје

По прогласувањето на пандемијата Ковид-19 од страна на Светската Здравствена Организација на 11 март 2020 година, заради спречување од понатамошно ширење многу земји, вклучително и Република Северна Македонија, донесоа мерки на ограничено движење што влијаеше на секојдневниот живот, но и на економска активност. Регулаторите, односно Народната Банка и Владата на Р.Северна Македонија, донесоа низа мерки заради спречување на негативни ефекти и последици врз економијата и банкарскиот сектор.

Претседателот на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба во периодот од 18 март до 30 мај 2020 и Владата на Република Северна Македонија прогласи кризна состојба во периодот од 20.11 2020 во траење од 30 дена заради заштита на јавното здравје. Истотака, Владата донесе низа мерки и препораки за справување со кризата и за приватниот сектор и за граѓаните. Од нив најзначајни се следните:

- препорака за овозможување на вработените работа од дома во зависност од типот на работата, како и дополнително обезбедување на маркети, аптеки и банки за да се контролира бројот на луѓето во објектите и одржување на безбедна дистанца
- препорака до банките за предвремена исплата на пензиите
- Директна финансиска поддршка преку Развојната Банка на Република Северна Македонија во форма на бескаматни кредити на микро, мали и средни претпријатија во транша од 5,7 милиони евра со грејс период од 6 месеци и рочност од 2 години и дополнителни 8 милиони евра со грејс период од 12 месеци и рочност од 3 години. Повлекување на неискористен дел од кредитната линија во рамки на тековниот договор за заем помеѓу Развојната Банка на Република Северна Македонија и Европската инвестициона банка во износ од околу 50 милиони евра, со ниска каматна стапка, согласно доставени барања од страна на деловните банки. Дополнителни поволни 100 милиони евра кредити и кои ќе се пласираат во јануари 2021, преку деловните банки за поддршка на домашните компании, со исклучително ниска камата
- Субвенционирање на платите на вработените од погодените индустрии
- Замрзнување на цените на базичните производи
- Замрзнување на присилна наплата до крајот на Јуни, вклучително и банките да не постапуваат по налози од извршители
- За време на кризата и 6 месеци по кризата се забранува отворање на стечајни постапки
- Одложување на плаќањето на аконтациите на данокот на добивка до март 2021 година за компании кои имаат пад на приходи поголем од 40%
- Регуллатива за измена на Законот за облигациони односи да ја намали максималната каматна стапка на должниците за 50%, односно намалување на висината на каматната стапка за 4% (референтна каматна стапка + 5% за компании и референтна каматна стапка + 4% за население)
- Државна кредитна гаранција од 10 милиони евра со која на стопанството ќе му бидат на располагање кредити со вредност од 65 милиони евра. за полесен пристап до евтини финансиски средства, преку преземање на дел од кредитниот ризик.
- Зголемување на периодот за покривање на загуби на терет на идни добивки до пет години, наместо до три години, со важност за 2020 и 2021 година
- Признавање на трошокот за приватно здравствено осигурување и расходите за тестирање од Ковид – 19 како даночно признаен расход
- Ослободување од данок на добивка и данок на личен доход за трошоци за вработени кои се однесуваат на доквалификација и тим билдинг. Ќе се укине данокот на личен доход за трошоци кон вработени кои се однесуваат за обука, квалификации, добивање лиценци, со што ќе се овозможи подобрување на квалитетот на работната сила со која располагаат компаниите, со пропишан законски лимит за овие трошоци со важност на примена од јануари 2021.
- Разни форми на грантови, ваучери за таргетираните сегменти кои се погодени од кризата

Народната банка донесе неколку мерки во насока на непречено обезбедување на кредитна поддршка од страна на банките, од кои најзначајни се следните:

- Одлука за изменување на Одлуката за задолжителната резерва со која се овозможи намалување на основата за обврската на задолжителната резерва во денари на деловните банки за износот на новоодобрените и реструктурираните кредити одобрени на претпријатијата во дејности коишто согласно со информациите од Владата на Република Северна Македонија ќе бидат најпогодени од ширењето на ковид-19. Мерката се донесе заради поттикнување непречена кредитна поддршка по поволни услови од страна на банките за најпогодените сектори.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)
д) Усогласеност со законската регулатива (продолжение)
Анализа на пандемијата врз работењето на Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје
(продолжение)

- Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик, со која се овозможи на банките да им понудат 2 поволни договорни услови за постојните кредити на оние кредитокорисници, коишто пред 29 февруари 2020 година немале проблем со отплатата, односно нивните кредити не биле класифицирани како нефункционални, а во претстојниот период можеле да се соочат со реални потешкотии во намирувањето на своите обврски. Поповолните услови подразбираа привремено одлагање на обврската за плаќање (грејс-период), пролонгирање на рокот на достасување, пониска каматна стапка, одобрување нов поповолен кредит за затворање на постоечкиот и сл., со што се овозможува намалување на тековниот товар на граѓаните и компаниите во справувањето со негативните притисоци од пандемијата. Промените на договорните услови извршени до 30 септември 2020 година, не се сметаат за реструктурирање на кредитната изложеност. Втората поволна понуда за одложена отплата на кредитите на граѓаните погодени од ковид-кризата се овозможи по завршување на првата одложена отплата во траење од 6 месеци.
- Акомодативната монетарна политика се спроведе и преку намалување на понудата на благајнички записи и тоа двапати во април и мај 2020 во вкупен износ од 15.000 милиони денари, со што од 25.000 милиони денари на почетокот на годината се понудија 10.000 милиони денари. Дополнително, каматната стапка на благајничките записи се намали трипати во јануари, март и мај 2020, со што од 2,5% се сведе на 1,5%.

Очекувања за влијание на ковид пандемијата во 2021 година

Народната Банка во ноемвриските макроекономски проекции, предвиде пад на БДП за 2020 година од -4,9% (споредено со априлските проекции со предвидување од -3,5%) и закрепнување на економијата во 2021 година од 4,7% (наспроти априлските проекции од 3,9%). Што се однесува до монетарните агрегати, проекциите за 2021 се кредитниот раст од 6,0% и депозитен годишен раст од 6,2%. Оценките за периодот 2021-2023 се продолжени ефекти од пандемијата, но секако клучно влијание ќе има времетраењето на пандемијата. Акомодативната монетарна политика се очекува да биде задржана и во 2021, со што и финансиските услови ќе бидат поволни. Продолжените ефекти се очекува да бидат присутни поинтензивно во првата половина од 2021 година, додека потоа се очекува да следи закрепнувањето. Компаниите и понатаму ќе се соочуваат со потешкотии во своето работење, и се очекува побарувачката за кредити за рефинансирања и обртен капитал да биде висока. Кај работењето со физичките лица не се очекуваат потешкотии, напротив сегментот се очекува да остане стабилен како што се покажа и во 2020 година.

Исто така и работењето на Банката во 2021 година се очекува да се подобри со подобрување на перформансите кои беа погодени во 2020 и директно зависеа од мерките на ограничување на движењето (меѓународно и домашно). Се очекува релаксирање и постепено укинување на овие мерки во текот на 2021 година.

Што се однесува до ликвидносната позиција на Банката истата ќе се задржи и нема да биде загрошена, од причини што сите монетарни институции беа посепремни со соочување на кризата споредено со претходната финансиска криза 2008/2009, како резултат на сите регулаторни промени што се случија во банкарскиот сектор на меѓународно и локално ниво за зајакнување на супервизорските стандарди кои се однесуваат на целокупното работење на банките и обезбедуваат висока заштита против засилени ризици. Така, во текот на 2020 година, ликвидноста на Банката се задржа на стабилно и високо ниво, со ликвидна актива од 29,8% на крајот на годината, силна капитална позиција од 16,9% и ниско учество на нефункционални кредити во вкупни кредити од 1,94%

Прудентното управување со ризиците, особено кредитниот ризик и понатаму останува императив за Банката за да генерира квалитетно портфолио и приходи од камата, секако со поголема диверзификација на приходите.

Поддршката на дигитална и зелена економија ќе претставуваат главни столбови на работењето на Банката, и се очекува дека овие приоритети ќе придонесат кон надминување на кризата и дополнителен развој на економијата во целина.

Групата редовно и навремено постапуваше согласно акцискиот план од теренската супервизија од страна на НБРСМ која што се одржа во текот на третиот квартал и почеток на четвртиот квартал во 2019 година и соодветно Групата се усогласи со неколку препораки.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

1. ВОВЕД (продолжение)

f) Обелоденувања за управување со ризиците

Природата и изложеноста на Групата на различни видови на ризици, како и целите, политиките и процесите на Банката за управување со нив, се обелоденети во Белешка 2 и 3.

е) Настани после датумот на консолидираниот биланс на состојба

Оние последователни настани кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Групата на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во консолидираниите финансиски извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
1. ВОВЕД (продолжение)
1.A. Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2020 (тековна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	4.619.567	4.619.567
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	17.718.405	17.718.405
Вложувања во хартии од вредност	-	-	3.136.854	61.850	-	3.198.704
Останати побарувања	-	-	-	-	133.114	133.114
Вкупно финансиски средства	-	-	3.136.854	61.850	22.471.086	25.669.790
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	1.515.960	1.515.960
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	16.410.597	16.410.597
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	3.775.529	3.775.529
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	622.750	622.750
Останати обврски	-	-	-	-	521.183	521.183
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	22.846.019	22.846.019

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
1. ВОВЕД (продолжение)
1.А Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжение)

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност	Вкупно
	за тргување	по објективна вредност при почетното признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти		
<i>во илјади денари</i>						
2019 (претходна година)						
Финансиски средства						
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	5.917.971	5.917.971
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	16.096.746	16.096.746
Вложувања во хартии од вредност	-	-	1.899.110	61.850	-	1.960.960
Останати побарувања	-	-	-	-	119.536	119.536
Вкупно финансиски средства	-	-	1.899.110	61.850	22.134.253	24.095.213
Финансиски обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	2.893.189	2.893.189
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	15.838.646	15.838.646
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	1.849.850	1.849.850
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	620.646	620.646
Останати обврски	-	-	-	-	272.431	272.431
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	21.474.762	21.474.762

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

Опис на системите на Банката за управување со ризиците

Функциите на управувањето на ризиците се поделени во три главни столба на управувањето со ризиците во Групата, кои се во надлежност на три Сектори во Банката и тоа: Сектор за управување со Кредитен Ризик, Сектор за наплата на проблематични пласмани и управување со колатерали и Сектор за стратешко управување со ризици.

Дирекциите и тимовите во рамки на споменатите сектори се екипирани со стручен кадар кој придонесува за адекватно управување со кредитниот процес од аспект на управување со ризикот на поединечните пласмани, воспоставување и унапредување на процесот на управување со резервациите, воспоставување и управување на процесите за управување со ликвидносниот ризик, пазарните ризици, оперативниот ризик и останати ризици, како и управување со наплатата на проблематичните кредити и управувањето со колатералите.

Во 2020 година, фокусот во управувањето со ризиците беше главно ставен на управувањето со кредитниот ризик како еден од најголемите ризици на кои е изложена Групата, меѓутоа соодветно се следеа и останатите ризици како што се пазарните ризици, ликвидносниот ризик и оперативниот ризик. Согласно прописите, Групата во 2020 го следеше и процесот на интерна оценка на адекватноста на капиталот (ICAAP).

2.1 Кредитен ризик

Во функција на следење на кредитниот ризик Групата има воспоставено адекватна организација на кредитниот процес во Групата, што подразбира сегментација на клиентите, процес на донесување на одлуки со роуоиг-и (кредитни овластувања, минимални стандарди и правила за финансирање на физички и правни лица; рејтинг модели за физички и правни лица, кредитна политика на Групата, функција на управување со колатералите и наплата на проблематичните кредити.

Една од главните цели во делот на управувањето со кредитниот ризик е зајакнување на функцијата на наплатата кај корпоративните клиенти од редовното портфолио, но пред се наплатата на сомнителните и спорни побарувања. И во 2020 година, управувањето со кредитниот ризик се постигнува преку примената на веќе унапредениот систем на мониторинг и известување преку нови редовни ивештајни форми, унапредениот систем за рано предупредување (EWS), како и унапредениот процес на управување со превземен имот. Наплатата на физичките лица и понатаму продолжува да се извршува преку воспоставениот интерен кол центар кој се грижи за наплатата од +1 денови на доцнење.

Во рамки на Секторот за стратешко управување со ризик, активностите се насочени кон идентификација, мерење и мониторинг на кредитниот ризик. Мониторингот се врши преку следење на квалитетот на кредитното портфолио на Банката и неговата секторска и географска дисперзија. Тоа подразбира континуирано следење на кредитната изложеност кон поединечни субјекти или група на поврзани субјекти за која цел на месечна основа се изработува оценка на ризичноста на пласманите и нивна класификација според нивото на ризичност. Секторот редовно ја исполнува обврската за известување на Одборот за раководење со ризик, Надзорниот одбор и останатите засегнати страни и функции во Банката за движењето на кредитното портфолио од аспект на неговата ризичност.

Вкупната актива на Групата изложена на кредитен ризик ги опфаќа пласманите во кредити на клиенти, побарувања по основ на редовна камата, вонбилансната кредитна изложеност на Групата како и другите побарувања во кои покрај капиталните вложувања на Групата во други друштва, спаѓаат и побарувањата од купувачи, побарувањата по основ на провизии и надомести и други побарувања за кои Групата го проценува кредитниот ризик.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Опис на нивото и промените во висината на исправката на вредноста и на издвоената посебна резерва

Групата врши оценка и класификација на секоја активна билансна и вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена како резултат на таа ставка на начин и критериуми согласно Одлуката за управување со кредитен ризик.

Изложеноста на кредитен ризик, која е предмет на класификација од страна на Групата, ги опфаќа активните билансни побарувања врз основа на: достасани и недостасани кредити, нефункционални кредити, депозити кај банки и останати финансиски институции, побарувања врз основа на камати, нефункционална камата, побарувања врз основа на провизии и надомести, други достасани и нефункционални побарувања, и други побарувања кои ја изложуваат Банката на кредитен ризик.

Групата нема обврска да врши класификација според изложеноста на кредитен ризик на следниве активни билансни ставки: парични средства, сметки на Банката кај Народна банка, нематеријални средства, недвижностите и опремата, природните богатства, средствата за работа и залихите; ставките кои ја изложуваат Групата на пазарен и/или друг вид ризик, различен од кредитниот ризик - вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти чувани за тргување, вложувања во хартии од вредност и други финансиски инструменти кои се мерат по објективна вредност преку консолидираниот биланс на успех.

При класификација на изложеноста на кредитен ризик, Групата ги зема во предвид следниве критериуми:

- кредитната способност на клиентот;
- уредност во измирувањето на обврските од страна на клиентот;
- квалитетот на обезбедувањето

Класификацијата на изложеноста на кредитен ризик е во согласност со Одлуката за управување со кредитен ризик на НБРСМ (Сл. Весник на РМ бр. 50/13, 157/13, 223/15, 149/18, 76/20 и 116/20) и истата за 2020 и 2019 година се движи во следниве рамки:

- Од 0% до 5% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик А;
- Над 5% до 20% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Б;
- Над 20% до 45% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик В;
- Над 45% до 70% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Г;
- Над 70% до 100% на изложеноста на кредитен ризик класифицирана во категорија на ризик Д.

И во 2020 година Банката изврши калкулација на резервациите за кредитен ризик со барањата на Методологијата кој подразбира користење на едногодишни стапки на загуба за портфолиото со најнизок ризик, и стапки на загуба за целиот животен век на продуктот во случај на оценет зголемен ризик кај пласманите. По овој основ портфолиото на Банката е поделено по групи на ризичност: Група (Stage) 1, Група (Stage) 2 и Група (Stage) 3.

. Со цел навремено да го антиципира потенцијалниот ризик на ова портфолио Банката примени стандарди кои се апликативни во целата Групација, што подразбираат мануелен трансфер на одредени пласмани (сектори и индустрии) во групата на кредити со зголемен кредитен ризик (група 2). За овие пласмани соодветно се зголемени резервациите на пласманите и во зависност од утврдените стапки на исправка на вредност, согласно веројатноста на ненаплата за целиот животен век се префрлени, соодветно во Б или В категорија. Исто така со одобрувањето на втора мерка на одложување на обврските кај физичките лица Банката

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Опис на нивото и промените во висината на исправката на вредноста и на издвоената посебна резерва (продолжение)

трансферираше еден помал дел од портфолиото во Група 3 со оглед на потенцијалната неможност за наплата во наредниот период поради невработеност. Ова значајно влијаеше на подигнување на нивото на покриеност на нефункционалните пласмани со резервации кое на крајот на годината изнесува 230,4% (2019: 156.2%).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

А. Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 1																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва (Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	15.591.526	15.398.927	3.202.564	1.961.942	-	-	3.518.760	4.825.988	20.634	7.713	139.791	76.790	3.877.036	2.700.657	26.350.311	24.972.017	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	15.340.521	15.103.043	3.199.012	1.961.268	-	-	3.517.736	4.824.989	20.602	7.566	107.086	76.790	3.803.964	2.673.674	25.997.964	24.647.330	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 2																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва (Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	2.639.515	1.164.866	-	-	-	-	-	-	324	6.991	323		318.761	119.756	2.958.923	1.291.613	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	2.367.459	1.023.621	-	-	-	-	-	-	272	6.865	272	-	297.955	106.932	2.665.958	1.137.419	
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во Групата 3																			
Сметководствена вредност, пред исправка на вредноста/посебна резерва (Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	355.570	577.535	-	-	-	-	-	-	1.155	1.381	1.234	40.800	148.182	143.719	506.141	763.435	
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	47.528	112.740	-	-	-	-	-	-	527	941	871	16.470	1.896	438	50.822	130.589	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	18.586.611	17.141.328	3.202.564	1.961.942	-	-	3.518.760	4.824.989	22.113	16.084	141.348	117.590	4.343.979	2.964.132	29.815.375	27.026.065	
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(831.102)	(901.924)	(3.860)	(674)	-	-	(1.024)	(999)	(712)	(712)	(23.769)	(24.330)	(240.164)	(183.088)	(1.100.631)	(1.111.727)	
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	17.755.509	16.239.404	3.198.704	1.961.268	-	-	3.517.736	4.823.990	21.401	15.372	117.579	93.260	4.103.815	2.781.044	28.714.744	25.914.338	

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1. Кредитен ризик (продолжение)

Б. Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	17.970	15.170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66.570	17.970	638.844
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	62.722	78.934	-	-	-	-	-	-	-	-	1.263	3.903	63.985	3.186.842
имот за вршење дејност	-	-	369.593	411.647	-	-	-	-	-	-	-	-	20.061	237.737	389.654	3.737.410
Залог на подвижен имот	-	-	7.057	24.488	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17.818	7.057	220.301
Останати видови на обезбедување	-	-	-	4.462	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.470	-	82.445
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	-	-	457.342	534.701	-	-	-	-	-	-	-	-	21.324	342.498	478.667	7.865.842
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа</i>																
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	370.945	557.104	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	370.945	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	3.524.657	2.771.292	-	-	-	-	-	-	-	-	39.977	-	3.564.634	-
имот за вршење дејност	-	-	2.876.914	3.420.738	-	-	-	-	-	-	-	-	466.105	-	3.343.019	-
Залог на подвижен имот	-	-	250.435	177.795	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.047	257.482	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	61.513	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20.921	-	20.921
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	7.022.955	6.988.643	-	-	-	-	-	-	-	-	534.049	-	7.557.004	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

В. Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	теков на година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	теков на година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	
<i>во илјади денари</i>																			
Нерезиденти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	37.162	10.585	-	-	-	-	-	-	132	5	-	-	16.752	7.834	54.046	18.424	
Рударство и вадење на камен	-	-	44.472	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.000	5.856	50.472	5.859	
Прехрамбена индустрија	-	-	340.209	372.793	-	-	-	-	-	-	241	300	-	-	98.656	180.362	439.106	553.455	
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	120.684	63.788	-	-	-	-	-	-	159	268	-	-	63.301	83.365	184.144	147.421	
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	166.974	167.251	-	-	-	-	-	-	147	235	3.537	1.537	100.889	47.735	271.547	216.758	
Производство на метали, машини, алати и опрема	-	-	271.794	281.977	-	-	-	-	-	-	2.860	3.950	1.630	84	575.193	349.129	851.477	635.140	
Останата преработувачка индустрија	-	-	17.307	5.693	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	187	10	17.494	5.703	
Снабдување со електрична енергија, гас, пара и климатизација	-	-	765.244	642.402	-	-	-	-	-	-	714	256	2.014	2.080	377.697	153.194	1.145.669	797.932	
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околната средина	-	-	13.682	28.216	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	388	13.687	28.604	
Градежништво	-	-	488.210	410.670	-	-	-	-	-	-	5.387	1.917	16.084	5.575	445.788	334.953	955.469	753.115	
Трговија на големо и трговија на мало; поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	3.738.449	3.072.163	-	-	-	-	-	-	6.732	3.461	23.062	5.062	1.176.816	672.121	4.945.059	3.752.807	
Транспорт и складирање	-	-	833.587	873.101	-	-	-	-	-	-	4.410	459	-	-	691.301	356.176	1.529.298	1.229.736	
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	-	-	342.152	193.286	-	-	-	-	-	-	-	33	-	-	32.863	20.272	375.015	213.591	
Информации и комуникации	-	-	53.765	79.974	-	-	-	-	-	-	384	60	1.480	1.480	37.721	39.281	93.350	120.795	
Финансиски дејности и дејности на осигурување	-	-	216.576	1.038.521	-	780.184	-	-	3.517.736	4.824.989	-	-	67.042	76.214	30.845	23.966	3.832.199	6.743.874	
Дејности во врска со недвижен имот	-	-	503.472	290.554	-	-	-	-	-	-	-	-	2.143	1.003	427	50.025	506.042	341.582	
Стручни, научни и технички дејности	-	-	339.955	286.919	-	-	-	-	-	-	76	3	-	-	13.342	32.557	353.373	319.479	
Административни и помошни услужни дејности	-	-	265.380	25.324	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.851	9.463	279.231	34.787	
Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	-	-	131.910	921.602	3.198.704	1.181.084	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.330.614	2.102.686	
Образование	-	-	29.358	34.295	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	170	29.358	34.469	
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	35.674	21.755	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51.937	1	87.611	21.756	
Уметност, забава и рекреација	-	-	27	8.321	-	-	-	-	-	-	65	67	587	226	2.458	32.460	3.137	41.074	
Други услужни дејности	-	-	19.309	15.250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	502	19.318	15.752	
Дејности на домаќинствата како работодавачи; дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дејности на екстериторијални организации и тела	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	
Физички лица	-	-	8.980.155	7.461.662	-	-	-	-	-	-	94	100	-	-	367.777	381.224	9.348.026	7.842.986	
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.255	-	-	-	-	-	4.255	
Вкупно	-	-	17.755.509	16.306.123	3.198.704	1.961.268	-	-	3.517.736	4.824.989	21.401	15.373	117.579	93.260	4.103.815	2.781.044	28.714.744	25.982.059	

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Г. Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Побарувања за провизии и надомести		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
Географска локација																		
Република Македонија			17.755.509	16.306.123	2.525.464	1.181.084	-	-	2.321.647	3.222.524	21.401	15.373	117.579	93.260	4.103.815	2.781.044	26.845.415	23.599.408
Земји-членки на Европската унија	-	-	-	-	673.240	780.184	-	-	1.163.771	1.544.244	-	-	-	-	-	-	1.837.011	2.324.428
Европа (останато)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	32.318	58.221	-	-	-	-	-	-	32.318	58.221
Останато (наведете ја поединечно изложеноста која претставува повеќе од 10% од вкупната кредитна изложеност)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	17.755.509	16.306.123	3.198.704	1.961.268	-	-	3.517.736	4.824.989	21.401	15.373	117.579	93.260	4.103.815	2.781.044	28.714.744	25.982.057

Изложеноста на кредитите и побарувања според географска положба на должниците е 100% концентрирано во Р.Македонија (2019: 100%).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.1 Кредитен ризик (продолжение)

Д. Анализа на кредитниот ризик на средствата кои се мерат по објективна вредност преку билансот на успех

	Средства за тргување				Финансиски средства по објективна вредност преку Билансот на успех определни како такви при почетното признавање								Вкупно	
	Должнички хартии од вредност за тргување		Сопственички хартии од вредност за тргување		Должнички хартии од вредност		Сопственички хартии од вредност		Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други комитенти			
	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>во илјади денари</i>														
Сметководствена вредност на финансиските средства кои се мерат по објективна вредност														
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
категија на ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна сметководствена вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2. Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик претставува ризик од неможност Групата да обезбеди доволно парични средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување, односно ризик дека потребните ликвидни средства ќе се обезбедат со многу повисоки трошоци.

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик

Групата управува со ризикот на ликвидност преку обезбедување на доволна количина на ликвидни средства, првенствено на пари и парични еквиваленти, со цел да се овозможи редовно работење на Групата.

Совпаѓањето и контролираната неусогласеност на средствата и обврските е од фундаментално значење за раководството на Групата.

Групата управува со ризикот на ликвидност преку постојано набљудување на доспеаноста на средствата и обврските.

Групата активно ја следи, управува и ја контролира изложеноста на ликвидносен ризик што опфаќа управување со средствата во активата и изворите на средства во пасивата согласно финансиските и готовински текови како и нивната концентрација, а се со цел хармонизирање на паричните приливи и одливи. Изложеноста на ликвидносен ризик се мери преку екстерно и интерно утврдените лимити, односно усогласеноста на Групата со истите.

Групата редовно ги пресметува и известува за стапките на ликвидност до 30 и 180 дена кај кои за целиот период постоеше усогласеност со законски утврдениот лимит. Покрај екстерните ликвидносни индикатори, Групата ги пресметува и следи интерните ликвидносни индикатори кои се дел од процесот на управување со ликвидноста а подразбираат усогласеност со Групациските Барања и Барањата на Европската регулатива (LCR, NSFR).

НБРСМ изготви нова методологија за управување со ликвидносниот ризик и даде насоки дека првото известување согласно истата ќе биде во месец Мај 2021 година. Банката направи симулација во 2020 година на ликвидносниот ризик согласно новата методологија при што се потврди дека пресметката нема влијание врз ликвидносните индикатори.

Како дел од процесот на управување со ликвидносниот ризик, Групата ги анализира нивото на концентрација и учеството на 20 најголеми депоненти во просечната депозитна база како и нивната усогласеност со интерно воспоставените лимити.

Групата континуирано ја исполнуваше законската обврска за задолжителна резерва во денари и во девизи почитувајќи ја во целост Законската регулатива која ја уредува оваа област.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Групата, групирани според нивната договорна достасаност, односно преостанатиот период од датумот на известување до договорениот. Прикажаните износи се намалени за износите на акумулирана амортизација, исправка на вредност и издвоената посебна резерва. Постојат индикации за рочна неусогласеност за периодот од 1 до 12 месеци, а причината за рочната неусогласеност во најголем дел се однесува на вонбилансната изложеност. Основна причина за оваа неусогласеност е фактот што краткорочните извори на средства се ангажирани за одобрување кредити со подолг временски период на доспевање. За потребите на управување со ликвидносниот ризик, Групата изработува и очекувана рочна структура во која е вграден елементот на предвидување и имајќи го предвид искуството од минатите години истата укажува на стабилна ликвидносна позиција.

Класифицирањето на средствата и обврските на Групата е според датумот на доспевање со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, со исклучок кај кредитите и побарувањата за кредитните производи кои немаат дефиниран датум на доспевање, распоредот по конкретните временски интервали се врши преку користење на историските податоци за износот на наплатата во однос на вкупните билансни побарувања по овие производи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2020 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	3.082.503	-	1.537.064	-	-	-	4.619.567
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	803.115	800.310	4.486.511	2.241.582	4.187.532	5.199.355	17.718.405
Вложувања во хартии од вредност	114.280	174.030	14.000	-	1.779.576	1.116.818	3.198.704
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	117.923	117.923
Побарувања за данок на добивка (тековен)	17.727	-	-	-	-	-	17.727
Останати побарувања	140.527	-	-	-	-	-	140.527
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	4.158.152	974.340	6.037.575	2.241.582	5.967.108	6.434.096	25.812.853
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	775.632	-	-	308.470	431.858	-	1.515.960
Депозити на други комитенти	11.251.800	729.221	2.064.713	1.377.377	744.693	242.793	16.410.597
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	25.382	-	266.768	1.629.310	1.363.150	486.258	3.770.868
Субординирани обврски	5.810	-	-	-	-	616.940	622.750
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	15.886	-	-	-	-	-	15.886
Останати обврски	528.596	-	-	-	-	-	528.596
Вкупно финансиски обврски	12.603.106	729.221	2.331.481	3.315.157	2.539.701	1.345.991	22.864.657
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	2.391.242	210.741	930.941	312.713	152.245	343.548	4.341.430
Рочна неусогласеност	(10.836.196)	34.378	2.775.153	(1.386.288)	3.275.162	4.744.557	(1.393.234)

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.2 Ликвидносен ризик (продолжение)

2.2.1 Процес на управување со ликвидносниот ризик (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжение)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2019 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	5.588.260	-	329.712	-	-	-	5.917.972
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	729.786	684.304	4.621.257	2.472.754	3.811.826	4.764.712	17.084.639
Вложувања во хартии од вредност	81.578	56	203.460	41.040	411.101	1.224.033	1.961.268
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	97.693	97.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	133.325	-	-	-	-	-	133.325
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна финансиски средства	6.532.949	684.360	5.154.429	2.513.794	4.222.927	6.086.438	25.194.897
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	2.155.362	-	-	-	737.827	-	2.893.189
Депозити на други комитенти	10.163.101	1.082.604	2.130.684	1.398.370	817.617	246.270	15.868.313
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	21.703	-	229.369	263.238	1.034.567	300.973	1.845.026
Субординирани обврски	5.791	-	-	-	-	614.855	620.646
Обврски за данок на добивка (тековен)	8.540	-	-	-	-	-	8.540
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	238.326	-	-	-	-	-	238.326
Вкупно финансиски обврски	12.622.490	1.082.604	2.360.053	1.656.784	2.590.011	1.162.098	21.474.040
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	1.707.177	100.924	649.631	340.816	165.584	-	2.964.132
Рочна неусогласеност	(7.796.718)	(499.168)	2.144.745	516.194	1.467.332	4.873.245	705.630

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик

Групата е изложена на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Групата на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Групата утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

За следење на каматниот ризик Групата има донесено интерни акти за управувањето со каматниот ризик кои претставуваат интегрален дел од процесот на управување со пазарните ризици. Покрај интерните документи најмалку квартално се врши анализа на каматниот ризик и неговото влијание врз капиталот на Групата (duration of equity). Основна цел е ограничување на потенцијалната загуба поради промените во висината на пазарните каматни стапки, одржување на профитабилноста, сигурноста во работењето и пазарната вредност на капиталот на Групата.

Каматниот ризик, како дел од пазарниот ризик, претставува важен дел од процесот на управување со ризиците и истиот е под постојан мониторинг и контрола се со цел да се овозможи ефикасно управување со истиот и да се постигнат планираните финансиски резултати, како и да се зголеми економската и пазарната вредност на средствата и капиталот на Групата.

Групата води активна политика на каматни стапки, која се темели на Деловниот план на Групата, како и на конкурентската позиција во однос на другите банки на пазарот. Во текот на целата година, континуирано се врши анализа на каматноносната актива и пасива, степенот на чувствителност на промената на каматните стапки, просечна пондерирана активна и пасивна каматна стапка, големината на каматноносната актива и пасива со интерно и екстерно определување на каматните стапки, како и други релевантни показатели. Врз основа на сите овие анализи АЛКО Комитетот донесува понатамошни одлуки во насока на промена на каматните стапки.

Управувањето со валутниот ризик, кој исто така е дел од процесот на управување со пазарниот ризик, се остварува во услови на стабилен курс на денарот, односно во услови на продолжување на рестриktivната монетарна политика на ниво на држава. Групата активно превзема активности за адекватна идентификација, мерење, следење и контрола на изложеноста на валутен ризик кои опфаќаат утврдување на изворите на валутен ризик, методи на мерење на истиот, воспоставување на лимити и други контролни механизми.

Основниот инструмент за управување со валутниот ризик, отворената девизна позиција на Групата, се пресметува на агрегатно ниво како и поодделно по валути и се следи нивната усогласеност со екстерно и интерно утврдените лимити. Потенцијалната максимална загуба од валутниот ризик Групата исто така ја проценува и со употреба на VaR- Value at Risk методата согласно групациските стандарди.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2020 (тековна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2020)	191.223	3.544.292	21.104.902	16,79%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
<i>Депрецијација на денарот за 20%</i>	248.322	3.632.199	24.183.582	15,02%
<i>Депрецијација на денарот за 10%</i>	212.311	3.596.189	22.644.242	15,88%
<i>Апрецијација на денарот за 20%</i>	104.280	3.488.158	18.026.223	19,35%
<i>Апрецијација на денарот за 10%</i>	140.291	3.524.168	19.565.563	18,01%
Ризик од промена на каматните стапка (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
<i>Каматен шок од 300 базични поени кој влијае врз повлекување на 30% од депозитите на физички и правни лица чија каматна стапка е променлива и прилагодлива.</i>	148.360	3.532.238	21.076.108	16,76%
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
<i>вложувањата на Банката во сопственички хартии од вредност е незначително во однос на вкупната актива, па согласно тоа Банката не врши стрес-тест</i>	/	/	/	/
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
<i>Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 10% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б</i>	108.310	3.492.187	24.043.570	14,52%
<i>Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 30% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б</i>	49.679	3.433.557	23.984.940	14,32%
<i>Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 50% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б</i>	(8.952)	3.374.926	23.926.309	14,11%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските (продолжение)

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	во илјади денари	во илјади денари	во илјади денари	во %
2019 (претходна година)				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2019)	264.622	3.020.431	18.283.154	16,52%
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Депрецијација на денарот за 20%	253.382	3.014.766	20.880.746	14,44%
Депрецијација на денарот за 10%	256.214	3.017.598	19.597.014	15,40%
Апрецијација на денарот за 20%	264.712	3.026.096	15.745.818	19,22%
Апрецијација на денарот за 10%	261.880	3.023.264	17.029.550	17,75%
Ризик од промена на каматните стапка (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Каматен шок од 200 базични поени кој влијае врз повлекување на 30% од депозитите на физички и правни лица чија каматна стапка е променлива и прилагодлива.				
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
вложувањата на Банката во сопственички хартии од вредност е незначително во однос на вкупната актива, па согласно тоа Банката не врши стрес-тест	/	/	/	/
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 10% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	108.508	2.869.892	20.735.872	13,84%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 30% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	40.582	2.801.966	20.667.946	13,56%
Комбинација од депрецијација на денарот за 20% и пораст на износот на вкупните кредити класифицирани во категориите на ризик В, Г и Д за 50% со трансфер на подеднаков износ на кредити од категориите А и Б	(27.345)	2.734.039	20.600.019	13,27%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжение)
Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолио за тргување

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)	состојба на 31 декември	просечна вредност	највисока вредност (максимум)	најниска вредност (минимум)
<i>во илјади денари</i>								
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредност изложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

ШПАРКАСЕ БАНКА МАКЕДОНИЈА АД Скопје

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

A. Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

Во табелата подолу е даден преглед на Образецот ВПВ од Упатството за спроведување на Одлуката за управување со ризикот од промена на каматните стапки во портфолио на банкарски активности согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2020 и 2019 година.

Позиција	Валута	тековна година 2020	претходна година 2019
1.1 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	113.434	107.257
1.2 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	280.909	152.979
1.3 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА УСД (ФКС + ВКС + ПКС)	УСД	(131)	1.852
1.4 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА остан (ФКС + ВКС + ПКС)	остан	(46)	(120)
1.5 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	(39)	(145)
1.6 НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклУСД (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклУСД	(18.389)	(21.578)
2. ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ - ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4 + 1.5 + 1.6)		375.737	240.245
3. СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		3.544.292	3.020.431
4. ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		10,60%	7,95%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

Групата е изложена на ризици во однос на ефектите од движењата на нивото на каматните стапки на пазарот, врз финансиските позиции и готовинските текови. Каматните маргини можат да се зголемат како резултат на таквите промени, но исто така можат и да се намалат или да предизвикаат загуба во случај на појава на непланирани движења. Активностите за управување со средствата и обврските се спроведуваат од аспект на реагирање на сензитивноста на Групата на промените на каматните стапки. Групата секогаш внимава да не се намали каматната маргина. Крајниот ефект ќе зависи од различни фактори, вклучувајќи ја стабилноста на економијата, опкружувањето и стапката на инфлација. Во табелата е прикажана Анализа на усогласеноста на каматните стапки на финансиските средства и обврски со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година.

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
2020 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1.515.834	(11.158)	(120.498)	(204.951)	1.212.100	523.448	2.914.775
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	433.157	7.239.082	3.907.206	2.524.350	2.780.272	843.409	17.727.476
Вложувања во хартии од вредност	207.148	11.158	134.796	204.951	659.853	651.948	1.869.854
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	2.156.139	7.239.082	3.921.504	2.524.350	4.652.225	2.018.805	22.512.105
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	123.484	-	53.689	-	737.940	-	915.113
Депозити на други комитенти	561.655	1.846.062	1.363.300	1.259.685	139.541	11.839	5.182.082
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	17.509	-	1.102.442	1.449.836	897.641	295.568	3.762.996
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	308.470	-	-	-	308.470	616.940
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	702.648	2.154.532	2.519.431	2.709.521	1.775.122	615.877	10.477.131
Нето-билансна позиција	1.453.491	5.084.550	1.402.073	(185.171)	2.877.103	1.402.928	12.034.974
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	1.453.491	5.084.550	1.402.073	(185.171)	2.877.103	1.402.928	12.034.974

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.3 Пазарен ризик (продолжение)

2.3.2 Анализа на ризикот од промена на каматните стапки на финансиските средства и обврски (без средствата за тргување) (продолжение)

Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2019 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	2.481.909	-	-	-	-	-	2.481.909
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	438.957	6.137.023	3.859.277	2.250.406	3.207.422	305.892	16.198.976
Вложувања во хартии од вредност	6.146	-	208.145	41.985	420.471	1.199.042	1.875.789
Останата неспомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	2.927.012	6.137.023	4.067.422	2.292.391	3.627.893	1.504.934	20.556.674
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	564.170	1.444.912	-	-	737.827	-	2.746.909
Депозити на други комитенти	884.034	2.267.991	1.448.108	1.005.143	544.506	11.514	6.161.296
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	19.579	-	710.075	157.801	732.729	222.718	1.842.902
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	307.428	-	-	-	307.428	614.856
Останати неспомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	1.467.783	4.020.331	2.158.183	1.162.944	2.015.062	541.660	11.365.963
Нето-билансна позиција	1.459.229	2.116.692	1.909.239	1.129.447	1.612.831	963.274	9.190.711
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето-вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	1.459.229	2.116.692	1.909.239	1.129.447	1.612.831	963.274	9.190.711

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.3 Валутен ризик

Управувањето со валутниот ризик, кој исто така е дел од процесот на управување со пазарниот ризик, се остварува во услови на стабилен курс на денарот, односно во услови на продолжување на рестриktivната монетарна политика на ниво на држава. Групата активно превзема активности за адекватна идентификација, мерење, следење и контрола на изложеноста на валутен ризик кои опфаќаат утврдување на изворите на валутен ризик, методи на мерење на истиот, воспоставување на лимити и други контролни механизми.

Основниот инструмент за управување со валутниот ризик, отворената девизна позиција на Групата, се пресметува на агрегатно ниво како и поодделно по валути и се следи нивната усогласеност со екстерно и интерно утврдените лимити.

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски					Други валути	Вкупно
2020 (тековна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	1.551.087	2.174.850	597.447	-	-	-	-	296.183	4.619.567	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од други комитенти	9.316.715	8.401.690	-	-	-	-	-	-	17.718.405	
Вложувања во хартии од вредност	846.221	2.352.483	-	-	-	-	-	-	3.198.704	
Вложувања во придружени друштва	117.923	-	-	-	-	-	-	-	117.923	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	17.727	-	-	-	-	-	-	-	17.727	
Останати побарувања	140.329	198	-	-	-	-	-	-	140.527	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	11.990.002	12.929.221	597.447	-	-	-	-	296.183	25.812.853	
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	108.911	1.226.409	171.214	-	-	-	-	9.426	1.515.960	
Депозити на други комитенти	8.822.895	6.597.486	585.202	-	-	-	-	405.014	16.410.597	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	-	3.609.787	161.081	-	-	-	-	-	3.770.868	
Субординирани обврски	-	622.750	-	-	-	-	-	-	622.750	
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	92.125	395.474	36.274	-	-	-	-	4.723	528.596	
Вкупно монетарни обврски	9.023.931	12.451.906	953.771	-	-	-	-	419.163	22.848.771	
Нето-позиција	2.966.071	477.315	(356.324)	-	-	-	-	(122.980)	2.964.082	

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)
2.3 Пазарен ризик (продолжение)
2.3.3. Валутен ризик (продолжение)

во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	наведете ги одделно валутите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните монетарни средства/обврски					Други валути	Вкупно
2019 (претходна година)										
Монетарни средства										
Парични средства и парични еквиваленти	3.147.852	1.898.661	573.479	-	-	-	-	297.979	5.917.971	
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Кредити на и побарувања од други комитенти	8.064.007	8.032.739	-	-	-	-	-	-	16.096.746	
Вложувања во хартии од вредност	1.199.034	761.926	-	-	-	-	-	-	1.960.960	
Вложувања во придружени друштва	97.693	-	-	-	-	-	-	-	97.693	
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати побарувања	116.965	2.571	-	-	-	-	-	-	119.536	
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно монетарни средства	12.625.551	10.695.897	573.479	-	-	-	-	297.979	24.192.906	
Монетарни обврски										
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Депозити на банки	113.588	2.614.214	160.199	-	-	-	-	5.188	2.893.189	
Депозити на други комитенти	8.856.442	6.153.597	480.274	-	-	-	-	348.333	15.838.646	
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Обврски по кредити	4.824	1.666.747	178.279	-	-	-	-	-	1.849.850	
Субординирани обврски	-	620.646	-	-	-	-	-	-	620.646	
Обврски за данок на добивка (тековен)	8.540	-	-	-	-	-	-	-	8.540	
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати обврски	159.235	96.439	12.594	-	-	-	-	4.163	272.431	
Вкупно монетарни обврски	9.142.629	11.151.643	831.346	-	-	-	-	357.684	21.483.302	
Нето-позиција	3.482.922	(455.746)	(257.867)	-	-	-	-	(59.705)	2.709.604	

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

2. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ (продолжение)

2.4 Оперативен ризик

Во рамките на своите интерни акти Групата ги дефинира оперативните ризици како ризици коишто настануваат заради недостатоци или грешки при делувањето на внатрешните процеси, системи и луѓе или заради надворешни настани. Определбата го вклучува и правниот ризик, а не го вклучува стратегискиот ризик и ризикот од губење на доброто име (репутацискиот ризик). Меѓутоа поради значењето што го има репутациониот ризик, истиот се зема во предвид при управувањето со оперативните ризици.

Цел во управувањето со оперативните ризици е да се ограничи обемот на потенцијалните загуби и веројатноста за нивна реализација на ниво кое е прифатливо за Групата гледано од финансиски аспект, како и од аспект на угледот на Групата. Групата ги прифаќа оние оперативни ризици кои доколку се реализираат нема да имаат значаен ефект врз консолидираниот финансиски резултат, односно нема да го загрозат понатамошното работење на Групата. За постигнување на таа цел политиката и актите кои произлегуваат од неа воспоставуваат конзистентен пристап во управувањето со оперативните ризици.

И во 2020 година Банката ги применуваше Клучните индикатори на оперативен ризик (KRI – Key Risk Indicators) при контрола и оценка на нивото на оперативен ризик како и методот на самооценување (Risk Control Self Assessment) за оценка на клучните ризици.

Групата врши пресметка на капиталното барање за покривање на оперативните ризици користејќи го стандардизираниот пристап според локалната регулатива.

2. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ

Управување со капиталот

Основна цел е Групата да ги одржува сопствените средства на оптимално ниво, при тоа запазувајќи го пропишаниот регулативен минимум. Групата е должна постојано да одржува стапка на адекватност на капиталот, која не може да биде пониска од 8%.

Во текот на 2017 година, стапија на сила новите измени во Одлуката за методологијата за адекватност на капиталот, со кои има промена во структурата на сопствените средства со поголем акцент на редовниот основен капитал (подобар квалитет), построги барања за капиталните инструменти кои припаѓаат на основниот и дополнителниот капитал; соодветна промена во минималните капитални барања спгласно новата структура:

- Стапка на редовен основен капитал - 4,5%;
- Стапка на основен капитал – 6%;
- Стапка на сопствени средства – 8%.

Исто така, согласно измените во Законот за Банки од октомври 2016 година, НБРСМ воведо и нова подзаконска регулатива во насока на усогласување со Базелската капитална спогодба Базел 3, како и со соодветните европски регулативи. Со измените на Законот за Банките, банките се должни да одржуваат соодветен износ на капитал за покривање на заштитни слоеви на капиталот и тоа четири заштитни слоеви на капиталот: заштитен слој за зачувување на капиталот утврден на ниво од 2,5% од активата пондерирана според ризиците, противцикличен заштитен слој на капиталот кој може да изнесува до 2,5% од активата пондерирана според ризиците, но и повеќе во зависност од други системски фактори/индикатори, заштитен слој на капиталот за системски значајни банки кој може да се движи од 1% до 3,5% од активата пондерирана според ризиците и системски заштитен слој на капиталот којшто може да се движи од 1% до 3% од активата пондерирана според ризиците. Новата регулатива се однесува на следното:

- Одлука за методологија за управување со ризикот на задолженост;
- Одлука за методологија за утврдување на максималниот износ за распределба на резултатот од работењето;
- Одлука за методологијата за утврдување на стапката на противцикличен заштитен слој на капиталот за изложености во РСМ.
- Одлука за методологијата за идентификување системски значајни банки;
- Одлука за методологијата за изработка на план за опоравување на системски значајни банки;

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)****Управување со капиталот (продолжение)**

Банката беше идентификувана како системски значајна банка од страна на НБРСМ за што има обврска да издвојува редовен основен капитал од 1% од активата пондерирана според ризиците. Исто така, согласно супервизорската оценка на профилот на ризикот од страна на НБРСМ, Банката е должна да издвојува дополнителен капитален додаток од 2%, кој може да го исполни со било кој квалитет на капитал, односно било која компонента на сопствените средства.

Групата настојува веродостојно да ја измери постојната ризичност на активата, да ја предвиди идната ризичност, како и потребата за сопствени средства со цел одржување оптимално ниво на адекватност на капиталот.

Групата има воспоставено систем на одржувањето на адекватното ниво на сопствените средства во однос на активата пондерирана според ризикот и континуирано ја одржува адекватноста на капиталот на високо ниво.

Доколку се зголеми ризичноста на активата, Групата може да ги зголеми сопствените средства или да превземе мерки за намалување на ризично пондерираната актива за да одржи оптимално ниво на адекватност на капиталот.

Политиката на Групата за реинвестирање на добивката претставува инструмент за зголемување на сопствените средства.

Исто така, за зголемување на сопствените средства политика на Групата е периодично спроведување нова емисија на дополнителен акционерски капитал.

Доколку се зголеми нивото на сопствени средства, Групата може да ја зголеми ризично пондерираната актива преку зголемување на вкупниот износ на активата со задржување на постојното ниво на ризичност на активата.

Капиталот потребен за покривање на ризиците претставува збир од капиталот потребен за покривање на кредитниот ризик, капиталот потребен за покривање на валутниот ризик, капиталот потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките, капиталот потребен за покривање на пазарните ризици и капиталот потребен за покривање на оперативниот ризик. Банката е должна да располага со адекватно ниво на капитал потребен за покривање на наведените ризици.

Во процесот на управување со ризиците, Групата воведува процедури и методологија за утврдување за адекватноста на капиталот и го пресметува на квартално ниво. Групата врши стрес тест на адекватноста на капиталот каде проверува дали стапката на адекватност на капиталот го одржува пропишаното ниво по законска регулатива односно зацртаната деловна политика на Банката и препораката од регулаторот.

Адекватноста на капиталот на 31 декември 2020 и 31 декември 2019 година е прикажана во продолжение.

Сопствени средства

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за сопствени средства (Образец СС) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2020 и 2019 година.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)

Сопствени средства		тековна година 2020	претходна година 2019
Ред. бр.	Опис	<i>во илјади денари</i>	
1.	Сопствени средства	3.544.292	3.020.431
2.	Основен капитал	2.927.352	2.405.575
3.	Редовен основен капитал (РОК)	2.927.352	2.405.575
3.1.	Позиции во РОК	2.943.239	2.405.575
3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1.662.775	1.662.775
3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	558.522	558.522
3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	240.852	131.805
3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	205.000	-
3.1.5.	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
3.1.7.	Збирна сеопфатна добивка или загуба	276.091	52.473
3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	-	-
3.2.1.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
	(-) Нематеријални средства се средствата поврзани со основањето, лиценците, патентите, концесиите и заштитните знаци (вклучително и предоговорите за нивно стекнување/користење) и гудвилот. Програмската поддршка (англ. software) или програмската поддршка во развој не се сметаат за нематеријални средства. Нематеријалните средства се искажуваат во нето-износ, намалени за износот на акумулираната амортизација и загубите за оштетување;	-	-
3.2.2.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-15.887	-
3.2.3.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
3.2.4.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
3.2.5.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
3.2.6.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
3.2.7.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
3.2.8.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
3.2.9.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
3.2.11.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на сејуритизација	-	-
3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
3.3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
3.4.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
3.4.1.	Останато	-	-
3.4.2.	Други позиции од РОК	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)
Сопствени средства (продолжение)

	тековна година 2020	претходна година 2019
4. Додатен основен капитал (ДОК)		
4.1. Позиции во ДОК	-	-
4.1.1. Капитални инструменти од ДОК	-	-
4.1.2. Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
4.2. (-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
4.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
4.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
4.2.1.4. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
4.2.2. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
4.2.3. (-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
4.2.4. (-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
4.2.5. (-) Трошоци за данок	-	-
4.2.6. (-) Трошоци за данок	-	-
4.3. Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
4.3.1. (-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
4.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
4.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
4.3.3. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
4.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
4.4. Позиции како резултат на консолидација	-	-
4.4.1. Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
4.4.2. Останато	-	-
4.5. Други позиции од ДОК	-	-
	616.940	614.856
	616.940	614.856
5. Дополнителен капитал (ДК)		
5.1. Позиции во ДК	-	-
5.1.1. Капитални инструменти од ДК	616.940	614.856
5.1.2. Субординирани кредити	-	-
5.1.3. Премија од капиталните инструменти од ДК	-	-
5.2. (-) Одбитни ставки од ДК	-	-
5.2.1. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.1. (-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.2. (-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.3. (-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
5.2.1.4. (-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
5.2.1.4. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
5.2.2. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
5.2.3. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
5.2.4. (-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
5.3. Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
5.3.1. (-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
5.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
5.3.2. (-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
5.3.3. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
5.3.4. (-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
5.4. Позиции како резултат на консолидација	-	-
5.4.1. Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
5.4.2. Останато	-	-
5.5. Други позиции од ДК	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
3. АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (продолжение)
Управување со капиталот (продолжение)
Стапка на адекватност на капиталот

Во табелата подолу е даден преглед на Извештајот за стапката на адекватност на капиталот (Образец АК) подготвен во согласност со Упатството за спроведување на Одлуката за методологијата за утврдување на адекватноста на капиталот, согласно важечката пропишана регулатива на НБРСМ на 31 декември 2020 и 2019 година.

Ред. бр.	ОПИС	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>во илјади денари</i>			
I	Актива пондерирана според кредитниот ризик		
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап	19.084.488	16.720.444
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик	1.526.759	1.337.636
II	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК		
3	Агрегатна девизна позиција	372.990	15.430
4	Нето-позиција во злато	-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик	29.839	1.234
6	Актива пондерирана според валутниот ризик	372.990	15.430
III	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК		
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристапот на базичен индикатор	131.794	123.782
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизираниот пристап	-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик	1.647.424	1.547.280
IV	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ		
10	Капитал потребен за покривање на ризикот од промена на цените на стоките	-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)	-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)	-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти	-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички инструменти	-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризикот од порамнување/испорака	-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризикот од другата договорна страна	-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност	-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции	-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици (10+11)	-	-
13	Актива пондерирана според други ризици	-	-
V	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ	21.104.902	18.283.154
14	Капитал потребен за покривање на ризиците	1.688.392	1.462.652
VI	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА	3.544.292	3.020.431
VII	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (VI/IV)	16,79%	16,52%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ**

Известувањето според сегментите се врши според оперативните сегменти на Групата.

Оперативен сегмент е компонента од активностите на Групата за која што се исполнети следниве услови:

- извршува активности како резултат на кои се остваруваат приходи и настануваат трошоци;
- Надзорниот одбор на Групата ги разгледува оперативните резултати на одделниот оперативен сегмент на редовна основа, со цел да се оценат остварувањата и да се донесе одлука за идните деловни активности на тој сегмент; и
- достапни се одделни финансиски информации за сегментот.

Примарни деловни сегменти на Групата се:

- работа со население (работа со физички лица и самостојни вршители на дејност) – дадени кредити, гаранции и акредитиви, услуги за платен промет, кредитни картички, тековни и орочени депозити итн.
- корпоративно банкарство (работа со нефинансиски и финансиски друштва) – дадени кредити, гаранции и акредитиви, тековни и орочени депозити, услуги за платен промет, деривати итн.

Секундарни географски сегменти за Групата се:

- земји – членки на Европска унија.
- други европски земји надвор од Европската унија.
- земји надвор од Европа членки на Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД).

Следната табела ги прикажува консолидираниот биланс на состојба и консолидираниот биланс на успех по одделни деловни сегменти и ги идентификува приходите/расходите кои се јавуваат меѓу сегментите.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

Оперативни сегменти

во илјади денари

	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)				Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Држава			
2020 (тековна година)							
Нето-приходи/(расходи) од камата	404.222	190.059	-	63.090	-	-	657.371
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	155.052	4.573	-	12	-	5.903	165.540
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	57.084	78.314	-	3.940	-	3.358	142.696
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	26.636	-	-	-	-	26.636
Вкупно приходи по сегмент	616.358	299.582	-	67.042	-	9.261	992.243
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(8.549)	(288.972)	-	(3.185)	-	103.532	(197.174)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
Амортизација	-	-	-	-	-	(57.923)	(57.923)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(256.208)	(43.385)	-	-	-	(238.950)	(538.543)
Вкупно расходи по сегмент	(264.757)	(332.357)	-	(3.185)	-	(193.341)	(793.640)
Финансиски резултат по сегмент	351.601	(32.775)	-	63.857	-	(184.080)	198.603
Данок од добивка	-	-	-	-	-	(7.380)	(7.380)
Добивка/(загуба) за финансиската година	351.601	(32.775)	-	63.857	-	(191.460)	191.223
Вкупна актива по сегмент	9.201.942	10.053.429	-	3.573.700	-	-	22.829.071
Неалоцирана актива по сегмент						3.478.055	3.478.055
Вкупна актива	9.201.942	10.053.429	-	3.573.700	-	3.478.055	26.307.126
Вкупно обврски по сегмент	12.058.939	10.446.852	-	121.648	-	-	22.627.439
Неалоцирани обврски по сегмент						497.427	497.427
Вкупно обврски	12.058.939	10.446.852	-	121.648	-	497.427	23.124.866

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

A. Оперативни сегменти (продолжение)

во илјади денари

2019 (претодна година)

Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)				Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Држава			
2019 (претодна година)						
Нето-приходи/(расходи) од камата	376.684	209.679	-	72.348	-	658.711
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	140.408	(126)	-	12	-	158.506
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	5.262	212.504	-	-	2.945	220.711
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	522.354	422.057	-	72.360	21.157	1.037.928
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(51.102)	(100.949)	-	7	-	10.792
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	(10.000)	-	-	-	(10.000)
Амортизација	-	-	-	-	(59.656)	(59.656)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	(66.522)	(94.265)	-	-	(528.402)	(689.189)
Вкупно расходи по сегмент	(117.624)	(205.214)	-	7	(425.222)	(748.053)
Финансиски резултат по сегмент	404.730	216.843	-	72.367	(404.065)	289.875
Данок од добивка	-	-	-	-	(25.234)	(25.234)
Добивка/(загуба) за финансиската година	404.730	216.843	-	72.367	(429.299)	264.642
Вкупна актива по сегмент	(8.273.062)	(8.566.029)	-	(2.970.624)	-	(19.809.715)
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	(4.673.637)	(4.673.637)
Вкупна актива	(8.273.062)	(8.566.029)	-	(2.970.624)	(4.673.637)	(24.483.352)
Вкупно обврски по сегмент	9.401.872	12.018.474	-	115.527	-	21.535.873
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	165.779	165.779
Вкупно обврски	9.401.872	12.018.474	-	115.527	165.779	21.701.652

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

во илјади денари	Оперативни сегменти (наведете ги одделно значајните оперативни сегменти)				Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно по значаен комитент
	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Држава			
2020 (тековна година)							
Клиент 1							
приходи	-	26.559	-	-	-	-	26.559
(расходи)	-	(52.383)	-	-	-	-	(52.383)
Клиент 2	-	-	-	-	-	-	-
приходи	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3	-	-	-	-	-	-	-
приходи	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	(25.824)	-	-	-	-	(25.824)
2019 (претходна година)							
Клиент 1							
приходи	-	5.972	-	-	-	-	5.972
(расходи)	-	(54.396)	-	-	-	-	(54.396)
Клиент 2	-	-	-	-	-	-	-
приходи	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-
Клиент 3	-	-	-	-	-	-	-
приходи	-	-	-	-	-	-	-
(расходи)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент	-	(48.424)	-	-	-	-	(48.424)

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

4. ИЗВЕСТУВАЊЕ СПОРЕД СЕГМЕНТИТЕ (продолжение)

В. Географски подрачја

	Република Македонија	Земји-членки на Европската унија	Европа (останато)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји- членки на ОЕЦД)	Останато (наведете ги одделно значајните географски сегменти)				Неалоцирано	Вкупно
<i>во илјади денари</i>										
2020 (тековна година)										
Вкупни приходи	1.260.096	14.389	-		-	-	-	-	-	1.274.485
Вкупна актива	25.539.878	289.266	1.240	444.254	-	-	-	-	-	26.274.638
2019 (претходна година)										
Вкупни приходи	1.210.252	114.771	-	2.526	-	-	-	-	-	1.327.549
Вкупна актива	21.796.179	2.662.896	-	24.277	-	-	-	-	-	24.483.352

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИТЕ ОБВРСКИ

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по пазарни услови. Објективната вредност се базира на проценката од страна на раководството зависно од видот на средствата и обврските.

Следната табела ги сумира сметководствените вредности и објективните вредности на тие финансиски средства и обврски кои што не се презентирани во консолидираниот Биланс на состојба по нивната објективна вредност.

A. Објективна вредност на финансиските средства и обврски

	тековна година 2020		претходна година 2019	
	сметководствена вредност	објективна вредност	сметководствена вредност	објективна вредност
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	4.619.567	4.619.567	5.917.971	5.917.971
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	17.718.405	17.718.405	16.096.746	16.096.746
Вложувања во хартии од вредност	3.198.704	3.198.704	1.960.960	1.960.960
Вложувања во придружени друштва	85.435	85.435	97.693	97.693
Побарувања за данок на добивка (тековен)	17.727	17.727	-	-
Останати побарувања	133.114	133.114	119.536	119.536
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	1.515.960	1.515.960	2.893.189	2.893.189
Депозити на други комитенти	16.410.597	16.410.597	15.838.646	15.838.646
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	3.775.529	3.775.529	1.849.850	1.849.850
Субординирани обврски	622.750	622.750	620.646	620.646
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	8.540	8.540
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	521.183	521.183	272.196	272.196

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИТЕ ОБВРСКИ
(продолжение)

A. Објективна вредност на финансиските средства и обврски (продолжение)

а) Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на парични средства и парични еквиваленти е еднаква на нивната објективна вредност со оглед дека вклучуваат готовина и ностро сметки кои претставуваат нерестриktivни побарувања по депозити и пласмани во НБРСМ и достасуваат во краток рок.

б) Кредити на и побарувања од банки

Побарувањата од банки ги вклучуваат меѓубанкарските пласмани. Објективната вредност на пласманите и т.н. "overnight" депозити поради нивната краткорочност е иста со нивната евидентирана вредност.

в) Кредити на и побарувања од други комитенти

Кредитите се прикажани по амортизирана вредност намалени за нивната резервација поради оштетување. Кредитите одобрени на комитенти имаат претежно флукуирачка каматна стапка. Објективната вредност е приближна на нивната евидентирана вредност.

г) Вложување во хартии од вредност до доспевање

Хартиите од вредност кои се чуваат до достасување се мерат според нивната објективна вредност. Објективната вредност се заснова на пазарните цени или брокерските/дилерските цени за котирање.

Во отсуство на такви информации, објективната вредност се проценува користејќи ги пазарните цени за котирање на хартии од вредност со слични карактеристики во однос на кредит, достасување и добивка.

д) Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства кои ги вклучуваат паричните средства и паричните еквиваленти поради нивниот краткорочен карактер, се смета дека е апроксимативна на нивната евидентирана вредност.

ѓ) Останати побарувања

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите побарувања е еднаква на нивната објективна вредност.

е) Депозити и обврски по кредити

Процентата објективна вредност на депозитите по видување вклучувајќи ги и некаматносните депозити претставува износот кој ќе се исплати по видување.

Објективната вредност на орочените депозити по варијабилни каматни стапки е нивната евидентирана вредност на денот на изготвување на консолидираниот Биланс на состојба.

Евидентираната вредност на обврските по кредити битно не се разликува од нивната објективна вредност главно поради варијабилните каматни стапки и нивните промени.

ж) Останати обврски

Со оглед на краткиот рок на достасување, сметководствената вредност на останатите обврски е еднаква на нивната објективна вредност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)
Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност
Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност
во илјади денари

Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
31 декември 2020 (тековна година)				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	19	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	671.945	2.526.759	-
Вкупно		671.945	2.526.759	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	32	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вкупно		-	-	-
31 декември 2019 (претходна година)				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	19	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	726.083	1.234.877	-
Вкупно		726.083	1.234.877	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	32	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-
Вкупно		-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Групата ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

- Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Во Ниво 1 влегуваат државни обврзници од Република Австрија;
- Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котирани цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). Во 2020 година нема трансфер од Ниво 2 во Ниво 1 на сопственички инструмент (2019: нема);
- Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти. Во 2020 година нема трансфер на сопственички инструмент од Ниво 3 во Ниво 1. (2019: нема).

Во белешката 5 Б.1 се прикажани квантитативните информации за класификација на финансиските средства и обврски според нивото на хиерархија.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ
(продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2020		претходна година 2019	
	трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	трансфери од Ниво 2 во Ниво 1	трансфери од Ниво 1 во Ниво 2	трансфери од Ниво 2 во Ниво 1
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

5. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ НА ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА И ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ (продолжение)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжение)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во Ниво 3

во илјади денари

	Средства за тргување	Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Добивки/(загуби) признаени во:	-	-	-	-	-	-	-
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА

Приходите и расходите по камати се признати во консолидираниот Биланс на успех за сите каматоносни финансиски средства и обврски со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Структура на приходите и расходите по камата според видот на финансиските инструменти:

А. Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	11.536	33.127
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	3.433	998
Кредити на и побарувања од други комитенти	742.239	748.591
Вложувања во хартии од вредност	43.798	35.142
Останати побарувања	4.111	6
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(2.034)	(8.434)
Наплатени претходно отпишани камати	4.988	6.604
Вкупно приходи од камата	808.071	816.034
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	16.834	16.532
Депозити на други комитенти	64.827	87.012
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	45.933	30.801
Субординирани обврски	23.106	22.978
Останати обврски	-	-
Вкупно расходи за камата	150.700	157.323
Нето-приходи/(расходи) од камата	657.371	658.711

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
6. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КАМАТА (продолжение)
Б. Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	274.470	272.021
Држава	51.622	48.564
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	18.960	33.570
Останати финансиски друштва (небанкарски)	9.097	8.460
Домаќинства	448.834	453.040
Нерезиденти	2.272	2.401
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	(2.034)	(8.434)
Наплатени претходно отпишани камати	4.850	6.412
Вкупно приходи од камата	808.071	816.034
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	10.133	17.373
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	5.510	4.335
Банки	84.831	68.733
Останати финансиски друштва (небанкарски)	18.881	24.352
Домаќинства	30.586	40.854
Нерезиденти	759	1.676
Вкупно расходи за камата	150.700	157.323
Нето-приходи/(расходи) од камата	657.371	658.711

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ

Приходите од надоместоци и провизии се евидентираат врз основа на принципот на фактичност на настаните, кога услугата е обезбедена.

A. Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	20.186	16.169
Платен промет		
во земјата	101.513	93.617
со странство	46.745	46.143
Картични трансакции	94.855	103.387
Акредитиви и гаранции	18.895	16.282
Брокерско работење	18.457	18.417
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	19.923	18.915
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните приходи од провизии и надомести)	3.144	3.500
Вкупно приходи од провизии и надомести	323.718	316.430
Расходи за провизии и надомести		
Кредитирање	6.082	7.184
Платен промет		
во земјата	32.482	34.107
со странство	11.175	15.355
Картични трансакции	98.608	97.880
Акредитиви и гаранции	2.191	1.006
Брокерско работење	1.047	771
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	5.371	728
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните расходи од провизии и надомести)	1.222	893
Вкупно расходи за провизии и надомести	158.178	157.924
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	165.540	158.506

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

7. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД ПРОВИЗИИ И НАДОМЕСТИ (продолжение)

Б. Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	119.530	116.379
Држава	12	12
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	1.161	1.408
Банки	1.069	1.500
Останати финансиски друштва (небанкарски)	30.299	30.109
Домаќинства	133.517	109.955
Нерезиденти	38.130	57.067
Вкупно приходи од провизии и надомести	323.718	316.430
Расходи за провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	15.635	11.732
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	21.703	25.849
Останати финансиски друштва (небанкарски)	35.725	34.586
Нерезиденти	85.115	85.757
Вкупно расходи за провизии и надомести	158.178	157.924
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	165.540	158.506

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
8. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ТРГУВАЊЕ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
9. НЕТО-ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ЕВИДЕНТИРАНИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа	-	-
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
реализирана	-	-
нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019
10. НЕТО-ПРИХОДИ/(РАСХОДИ) ОД КУРСНИ РАЗЛИКИ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	34.834	94.545
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	64.241	(10.697)
курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(1.853)	130
останати курсни разлики, на нето-основа	66.094	(10.827)
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	99.075	83.848

Нето приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од:

- порамнување на трансакции во странска валута (монетарни и немонетарни) во текот на целата финансиска година,
- курсирање во МКД на монетарните ставки деноминирани во странска валута на датумот на консолидираниот биланс на состојба.

11. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Добивка од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	11.944	8.113
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажбата на:		
недвижности и опрема	555	9.164
нематеријални средства	-	-
преземенни средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	2.565	2.304
Приходи од добиени судски спорови	-	-
Наплатени претходно отпишани побарувања	11.001	-
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	9.871	9.584
пензии и други користи за вработените	-	-
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато (наведете ги поединечно приходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати приходи од дејноста)	7.685	82.072
<u>надомест на штета</u>	-	-
Вкупно останати приходи од дејноста	43.621	111.237

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2019

12. ИСПРАВКА НА ВРЕДНОСТА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

<i>во илјади денари</i>		Кредити на и побарувања од банки	Кредити на и побарувања од други комитенти	Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достасување	Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
2020 (тековна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)		-	787.292	7.321	-	1.980	-	22.859	819.452	173.655	993.107
		-	(650.009)	(4.136)	-	(1.957)	-	(23.420)	(679.522)	(116.410)	(795.932)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		0	137.282	3.185	0	23	0	-561	139.929	57.245	197.174
2019 (претходна година)											
Исправка на вредноста и посебна резерва											
Дополнителна исправка на вредноста и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредноста и посебна резерва)		-	794.447	312	-	2.258	-	327	797.344	109.921	907.265
		-	(737.559)	(319)	-	(2.512)	-	(1.129)	(745.042)	(172.996)	(918.038)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа		0	56.888	-7	0	-254	0	(802)	52.302	-63.075	-10.773

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

13. ЗАГУБА ПОРАДИ ОШТЕТУВАЊЕ НА НЕФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА, НА НЕТО-ОСНОВА

во илјади денари

	Недвижности и опрема	Нематеријални средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтролирано учество*	Вкупно
2020 (тековна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
2019 (претходна година)							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	10.000	-	-	-	10.000
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	10.000	-	-	-	10.000

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
14. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2020	претходна година 2019	
<i>Краткорочни користи за вработените</i>		
Плати	158.581	166.183
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	92.665	91.632
Краткорочни платени отсуства	1.125	1.861
Трошоци за привремено вработување	6.616	18.191
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	6.158	5.913
	265.145	283.780
<i>Користи по престанокот на вработувањето</i>		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	-	-
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	-	-
<i>Користи поради престанокот на вработувањето</i>		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато (наведете ги поединечно оние трошоци за вработените кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните трошоци за вработените)	10.921	7.754
Трошоци за признанија и награди на вработените	21.804	11.000
Новогодишен надоместок	8.582	7.949
Вкупно трошоци за вработените	306.452	310.483

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
15. АМОРТИЗАЦИЈА

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	24.914	22.331
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	-	-
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	24.914	22.331
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	7.513	7.513
Транспортни средства	3.183	4.165
Мебел и канцелариска опрема	22.313	25.647
Останата опрема	-	-
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	33.009	37.325
Вкупно амортизација	57.923	59.656

16. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД ДЕЈНОСТА

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	7.357	10.132
Премии за осигурување на депозитите	22.084	20.430
Премии за осигурување на имотот и на вработените	2.638	38.619
Материјали и услуги	99.205	116.396
Административни и трошоци за маркетинг	33.740	43.436
Останати даноци и придонеси	5.775	5.969
Трошоци за кирии	37.570	38.605
Трошоци за судски спорови	1.769	3.017
Резервирања за пензиските и за други користи за вработените, на нето-основа	-	1.396
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	15	67
Други резервирања, на нето-основа	-	-
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	23
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Останато (наведете ги поединечно расходите кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати расходи од дејноста)	11.719	18.049
набавна вредност на продадени нетековни средства кои се чуваат за продажба	10.219	82.567
Вкупно останати расходи од дејноста	232.091	378.706

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
17. ДАНОК НА ДОБИВКА
A. Расходи/(приходи) за тековен и одложен данок

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2020	претходна година 2019	
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	7.380	25.234
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	7.380	25.234
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	7.380	25.234

<i>во илјади денари</i>		
тековна година 2020	претходна година 2019	
Тековен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	7.380	25.234
Признаен во капиталот и резервите	-	-
	7.380	25.234
Одложен данок на добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот и резервите	15.886	-
	15.886	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка	23.266	25.234

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)
Б. Усогласувањето помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

Согласно Законот за данок на добивка, основа за пресметување на данок на добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи во износи утврдени согласно прописите за сметководство и сметководствените стандарди зголемена за износот на непризнаените расходи за даночни цели и намалена за износот на даночниот кредит.

	во %	во илјади денари	во %	во илјади денари
	тековна година 2020		претходна година 2019	
Добивка/(загуба) пред оданочувањето		198.766		286.333
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10,00	19.877	10,00	28.633
Ефект од различни даночни стапки во други земји				
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка				
Оданочен приход во странство				
Расходи непризнаени за даночни цели	(0,28)	(553)	1,65	4.714
Даночно ослободени приходи	(6,01)	(11.944)	(2,83)	(8.113)
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех				
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби				
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години				
Промени на одложениот данок				
Останато				
Вкупно расходи/(поврат) на данокот на добивка		7.380		25.234
Просечна ефективна даночна стапка	3,71		8,81	

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

17. ДАНОК НА ДОБИВКА (продолжение)

В. Данок на добивка од останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажани во консолидирани Биланс на успех

	тековна година 2020			претходна година 2019	
	пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка	(расход)/поврат на данок на добивка	намалено за данок на добивка
<i>во илјади денари</i>					
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Парични средства во благајна	794.877	594.172
Сметка и депозити во НБРМ, освен задолжителни депозити во странска валута	1.426.562	1.666.216
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	548.643	743.661
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	137	277
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	304.835	838.215
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	442.775	980.756
Останати краткорочни високо ликвидни средства	923	993
Побарувања врз основа на камати	8	1.699
(Исправка на вредноста)	(1.024)	(999)
Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек	3.517.736	4.824.990
Задолжителни депозити во странска валута	1.101.831	1.092.982
Ограничени депозити	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно	4.619.567	5.917.971

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	999	-	-	999	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	1.980	-	-	1.980	2.258	-	-	2.258
(ослободување на исправката на вредноста)	(1.957)	-	-	(1.957)	(2.512)	-	-	(2.512)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	2	-	-	2	1.253	-	-	1.253
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	1.024	-	-	1.024	999	-	-	999

Нивото на задолжителните депозити во странска валута во износ од 833.539 илјади денари (2019: 794.144 илјади денари) го претставуваат пропишаниот износ на депозити кои се издвоени во согласност со Одлуката за задолжителни резерви кај НБРСМ.

Задолжителните резерви во странска валута се пресметуваат врз основа на просечниот износ на депозитите во странска валута во текот на еден календарски месец. На задолжителната резерва во странска валута согласно измените на Одлуката кои стапија на сила од периодот кој започна на 14 ноември 2018, се утврдува надомест по стапка еднаква на каматната стапка на расположливиот депозит

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (продолжение)

преку ноќ на Европската централна банка, којашто важела на последниот ден од периодот на исполнување. На вишокот издвоени средства се утврдува надомест по стапка еднаква на каматната стапка на расположливиот депозит преку ноќ на Европската централна банка, којашто важела на последниот ден од периодот на исполнување, намалена за 0,15 процентни поени.

Банката учествува во Резервниот Гарантен Фонд со кој управува клириншката куќа КИБС со износ од 268.293 (2019: 298.838 илјади денари), кои се користат за исполнување на обврската за задолжителна резерва во денари, кои заедно со просечната дневна состојба од средствата на сметката на банката кај Народната банка треба да бидат најмалку еднакви на пресметаната задолжителна резерва во денари. Сметките и депозитите во НБРСМ, освен задолжителните депозити во странска валута во износ од 323.036 илјади денари (2019: 1.666.216 илјади денари) вклучуваат задолжителна резерва во денари во износ од 943.841 илјади денари (2019: 868.815 илјади денари). На задолжителната резерва во денари не се пресметува камата.

Благајничките записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар во износ од 304.835 илјади денари (2019: 838.215 илјади денари) се набавени од НБРСМ со период на доспевање до 35 дена и каматна стапка од 1,50% (2019: 2,25%). Врз основа на оцената на постојните економски и финансиски услови, како и на постоечките ризици, Народната Банка на РСМ во текот на 2020 година ја намали каматата стапка на благојничките записи со оценка дека постои простор за натамошно олабавување на монетарната политика.

19. СРЕДСТВА ЗА ТРГУВАЊЕ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Хартии од вредност за тргување</i>		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>	-	-
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
	-	-
<i>Кредити и побарувања</i>		
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
	-	-
Вкупно средства за тргување	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

20. ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ консолидираниОТ БИЛАНС
НА УСПЕХ ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
21. ДЕРИВАТНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ ЧУВАНИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

<i>во илјади денари</i>			
тековна година 2020		претходна година 2019	
дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
<i>Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик</i>			
<i>според видот на променливата</i>			
<i>Деривати чувани за управување со ризик</i>			
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-
<i>Вкупно деривати чувани за управување со ризик</i>	-	-	-
<i>според видот на заштита од ризик</i>			
Заштита од ризикот од објективната вредност	-	-	-
Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-
Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-
<i>Вкупно деривати чувани за управување со ризик</i>	-	-	-
<i>Вградени деривати</i>			
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСС 39	-	-	-
<i>Вкупно вградени деривати</i>	-	-	-
<i>Вкупно деривати чувани за управување со ризик</i>	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА**22.1 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД БАНКИ**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Кредити на банки	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	-	-	-	-

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-	-
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)
22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ
A. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва	4.070.019	4.975.678	3.886.863	4.287.376
побарувања по главница	3.949.145	4.975.678	3.738.205	4.287.376
побарувања врз основа на камати	120.874	-	148.658	-
Држава	-	131.706	484	235.827
побарувања по главница	-	131.706	-	235.827
побарувања врз основа на камати	-	-	484	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-	-	-
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки	27.694	180.949	100.260	210.892
побарувања по главница	27.000	180.949	100.000	210.892
побарувања врз основа на камати	694	-	260	-
Домаќинства	656.947	8.506.190	540.612	7.693.617
побарувања по главница	531.294	8.506.190	522.610	7.693.617
станбени кредити	22.460	3.766.294	10.138	3.274.222
потрошувачки кредити	83.777	3.845.100	106.062	3.519.076
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	1.058	726.201	4.226	675.311
кредитни картички	64.712	62.853	73.720	60.611
други кредити	359.287	105.742	328.464	164.397
побарувања врз основа на камати	125.653	-	18.002	-
Нерезиденти, освен банки	323	-	37	-
побарувања по главница	323	-	37	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	1.918.024	(1.918.024)	2.363.592	(2.363.592)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	6.673.007	11.876.499	6.891.848	10.064.120
(Исправка на вредноста)	(323.728)	(507.373)	(486.477)	(372.745)
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	6.349.279	11.369.126	6.405.371	9.691.375

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)
22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)
А. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжение)

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	295.884	141.245	422.093	859.222	211.593	162.600	476.185	850.378
Исправка на вредноста за годината дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	384.473 (458.979)	257.775 (101.568)	187.428 (89.463)	829.677 (650.009)	397.806 (313.515)	144.037 (165.392)	252.604 (262.175)	794.447 (741.082)
Трансфер во:				-				-
1 - исправка на вредноста за Група	(40.170)	36.088	4.082	-	(17.760)	17.233	527	-
2 - исправка на вредноста за Група	62.433	(66.887)	4.454	-	23.885	(27.109)	3.224	-
3 - исправка на вредноста за Група	7.369	5.402	(12.771)	-	4.181	7.753	(11.934)	-
(Превземени средства врз основа на превземени побарувања)			(142.583)	(142.583)				-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)			(65.206)	(65.206)			1.622 (46.143)	1.622 (46.143)
Состојба на 31 декември	251.010	272.056	308.035	831.100	295.884	141.245	422.093	859.222

Б. Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Првокласни инструменти за обезбедување (сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)		
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	476.174	638.844
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	20.925	-
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	3.932.542	3.186.843
имот за вршење дејност	4.088.220	3.737.410
Залог на подвижен имот	491.786	220.301
Останати видови обезбедување	233.605	82.445
Необезбедени	8.475.153	8.230.903
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	17.718.405	16.096.746

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

22. КРЕДИТИ И ПОБАРУВАЊА (продолжение)

22.2 КРЕДИТИ НА И ПОБАРУВАЊА ОД ДРУГИ КОМИТЕНТИ (продолжение)

Ризици и неизвесности

Групата евидентираше резервации за загуби поради оштетување за сите познати и предвидливи ризици на датумот на консолидираните финансиски извештаи.

Портфолиото на Групата содржи одреден број на должници чија можност за отплата на долговите беше под влијание на економските случувања во Република Северна Македонија.

Групата продолжува да ги обезбедува побарувањата првенствено со недвижен имот, градежни објекти и опрема, а во случај на банкарски услуги на мало обезбедувањето на кредитите е во зависност од видот на производот.

Во зависност од класификацијата на кредитите, Групата вложува крајни напори за навремена реализација на средствата за обезбедување. Во случај истото да се покаже како неуспешно, во иднина ќе биде неопходно да биде извршена дополнителна резервација за загуби поради оштетување.

Во текот на 2020 година Групата изврши отпис на побарувања во износ од 65.206 илјади денари (2019: 46.143 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ
23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА
A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>			
Благајнички записи		-	-
Државни записи		-	6.148
Останати инструменти на пазарот на пари		-	-
Обврзници издадени од државата		2.463.613	1.228.728
Корпоративни обврзници		-	-
Останати должнички инструменти		673.241	664.234
		3.136.854	1.899.110
Котирани		673.241	664.234
Некотирани		2.463.613	1.234.876
		3.136.854	1.899.110
<i>Сопственички инструменти</i>			
Сопственички инструменти издадени од банки		-	-
Останати сопственички инструменти		61.850	61.850
		61.850	61.850
Котирани		-	-
Некотирани		62.158	62.158
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба		3.198.704	1.960.960

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	674	-	-	674	682	-	-	682
	-			-	-			-
Исправка на вредноста за годината								
дополнителна исправка на вредноста	7.321	-	-	7.321	300	-	-	300
(ослободување на исправката на вредноста)	(4.136)	-	-	(4.136)	(308)	-	-	(308)
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	1	-	-	1	-	-	-	-
(Отуѓување)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	3.860	-	-	3.860	674	-	-	674

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ****23.1 ВЛОЖУВАЊА ВО ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА**
(продолжение)**A. Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според**
видот на финансискиот инструмент (продолжение)

Обврзниците издадени од страна на државата во износ од 2.463.613 илјади денари (2019: 1.234.876 илјади денари) се издадени од страна на Министерство за финансии на Република Северна Македонија, од кои износ од 784.371 илјади денари (2019: 679.146 илјади денари) се номинирани во денари, а износ од 1.679.242 илјади денари (2019: 555.730 илјади денари) се номинирани во евра. Овие државни обврзници имаат каматна стапка од 1,50% до 2,75% и рок на достасување од две до пет години.

Останатите должнички инструменти во износ од 673.241 илјади денари (2019: 664.234 илјади денари) се однесуваат на обврзници издадени од страна на Република Австрија и истите се номинирани во износ од 7.000.000 евра и 3.000.000 евра. Овие должнички инструменти достасуваат до 20 октомври 2025 година и 20 октомври 2026 година и имаат каматна стапка од 1,20% и 0,75%, соодветно.

Останати сопственички инструменти

Останатите сопственички инструменти вклучуваат и учество на Групата во капиталот на Македонска Берза АД Скопје во износ од 23.221 илјади денари или 15,97%, како и учество во капиталот на Централен Депозитар за хартии во износ од 14.749 илјади денари или 19,98% и учество во капиталот на Клириншка куќа КИБС АД Скопје во износ од 27.027 илјади денари или 10,16%.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
23. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ (продолжение)
23.2 ВЛОЖУВАЊЕ ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСТАСУВАЊЕ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	-	-

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

24. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

А. Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	во %			
		Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
С АМЦ 1 ДООЕЛ Скопје - подружница	Р. Македонија	100%	100%	100%	100%
ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје – придружено друштво	Р. Македонија	49%	49%	49%	49%

Б. Финансиски информации за придружените друштва - 100%

Назив на придружените друштва	во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
тековна година 2020					
ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје – придружено друштво	2.458.890	2.217.144	241.681	271.071	54.359
	2.458.890	2.217.144	241.681	271.071	54.359
претходна година 2019					
ШПАРКАСЕ ЛИЗИНГ ДОО Скопје – придружено друштво	2.029.037	1.828.634	200.404	219.905	52.297
	-	-	-	-	-
	2.029.037	1.828.634	200.404	219.905	52.297

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	во илјади денари		
	тековна година 2020	претходна година 2019	претходна година 2018
Побарувања од купувачите	-	1.488	1.877
Однапред платени трошоци	67.929	39.427	49.995
Пресметани одложени приходи			
Побарувања за провизии и надомести	22.113	16.084	9.815
Побарувања од вработените	-	-	982
Аванси за нематеријални средства	-	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-	-
Останато (наведете ги поединечно побарувањата кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати побарувања)	15.601	31.912	2.598
<u>Побарувања за картични трансакции</u>	57.817	54.579	47.015
<u>Ситен инвентар во употреба</u>	1.547	1.088	2.275
Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста	165.007	144.578	114.557
(Исправка на вредноста)	(24.481)	(25.042)	(26.089)
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	140.526	119.536	88.468

	тековна година 2020				претходна година 2019			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
<i>во илјади денари</i>								
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	528	125	24.389	25.042	1.168	125	24.796	26.089
Исправка на вредноста за годината				-				-
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	22.859			22.859	91		69	160
Трансфер во:				-				-
- исправка на вредноста за Група 1	-	(22)	(23.398)	(23.420)	(731)		(7)	(738)
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	1	1
	-	-	-	-	-	-	(470)	(470)
Состојба на 31 декември	23.387	103	991	24.481	528	125	24.389	25.042

26. ЗАЛОЖЕНИ СРЕДСТВА

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други клиенти	-	-
Останати побарувања	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
27. ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	818	41.291	11.988	3.521	-	57.618
усогласување со сметководствена евиденција преземени во текот на годината	2.129	15.654	-	-	-	17.783
(продадени во текот на годината)	(2.456)	(32.195)	(8.928)	-	-	(43.579)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	491	24.750	3.060	3.521	-	31.822
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	491	24.750	3.060	3.521	-	31.822
преземени во текот на годината	22.792	214.180	-	-	-	236.972
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	23.283	238.930	3.060	3.521	-	268.794
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	755	38.127	10.568	3.521	-	52.971
усогласување со сметководствена евиденција загуба поради оштетување во текот на годината	-	10.000	-	-	-	10.000
(продадени во текот на годината)	(264)	(23.377)	(7.508)	-	-	(31.149)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	491	24.750	3.060	3.521	-	31.822
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	491	24.750	3.060	3.521	-	31.822
загуба поради оштетување во текот на годината	8.211	77.163	-	-	-	85.374
(продадени во текот на годината)	-	-	-	-	-	-
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	8.702	101.913	3.060	3.521	-	117.196
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2019 (претходна година)	63	3.164	1.420	-	-	4.647
на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020 (тековна година)	14.581	137.017	-	-	-	151.598

Процентата објективна вредност по намалување на трошокот за продажба изнесува 151.598 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

во илјади денари

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Неконтролирано учество*	Вкупно
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	152.374	-	-	-	-	152.374
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку нови набавки	-	14.580	-	3.053	-	-	17.633
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	166.954	-	3.053	-	-	170.007
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	-	166.954	-	3.053	-	-	170.007
зголемувања преку нови набавки	-	11.599	-	87.180	-	-	98.779
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	178.553	-	90.233	-	-	268.786
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	98.519	-	-	-	-	98.519
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	21.953	-	378	-	-	22.331
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	120.472	-	378	-	-	120.850
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	-	120.472	-	378	-	-	120.850
амортизација за годината	866	24.048	-	-	-	-	24.914
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	866	144.520	-	378	-	-	145.764
Сегашна сметководствена вредност							
на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	53.855	-	-	-	-	53.855
на 31 декември 2019 (претходна година)	-	46.482	-	2.675	-	-	49.157
на 31 декември 2020 (тековна година)	(866)	34.033	-	89.855	-	-	123.022

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

28. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

<i>во илјади денари</i>	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:						
на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2020 и 2019 година, Групата нема нематеријални средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Групата.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни и објекти	Транспортни и средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижност и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	193	304.757	27.026	118.237	110.856	11.314	-	-	572.383
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	2.156	6.498	7.432	3.584	-	-	19.670
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	(3.566)	(6.989)	(19.828)	(3.070)	-	-	(33.453)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	193	304.757	25.616	117.746	98.460	11.828	-	-	558.600
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	193	304.757	25.616	117.746	98.460	11.828	-	-	558.600
зголемувања	-	-	-	16.403	2.872	138	-	-	19.413
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	(1.395)	(4.763)	(7.179)	(336)	-	-	(13.673)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	193	304.757	24.221	129.386	94.153	11.630	-	-	564.340

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжение)

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжение)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспор тни средства	Мебел и канцела риска опрема	Останат а опрема	Други ставки на недвижности те и опремата	Недвижно сти и опрема во подготовка	Вложувања во недвижноста е и опремата земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	118.234	17.032	99.569	77.088	9.253	-	-	321.176
усогласување со сметководствена евиденција	-	-	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	7.513	4.165	1.562	18.236	5.849	-	-	37.325
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(3.206)	(6.989)	(19.884)	(3.070)	-	-	(33.149)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	125.747	17.991	94.142	75.440	12.032	-	-	325.352
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	-	125.747	17.991	94.142	75.440	12.032	-	-	325.352
амортизација за годината	-	7.513	3.183	8.972	13.038	304	-	-	33.010
загуба поради оштетување во текот на годината (ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(1.395)	(4.763)	(7.180)	(336)	-	-	(13.675)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	133.260	19.779	98.350	81.298	12.000	-	-	344.687
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2019 (претходна година)	193	186.523	9.994	18.668	33.768	2.061	-	-	251.207
на 31 декември 2019 (претходна година)	193	179.010	7.625	23.604	23.020	(204)	-	-	233.248
на 31 декември 2020 (тековна година)	193	171.497	4.442	31.036	12.855	(370)	-	-	219.653

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

29. НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на материјалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2020 и 2019 година, Банката нема нематеријални средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ
30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	8.540
	17.727

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски
A. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

<i>во илјади денари</i>	тековна година 2020			претходна година 2019		
	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа	Одложени даночни средства	(Одложени даночни обврски)	на нето-основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	15.886	15.886	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	15.886	15.886	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	15.886	15.886	-	-	-

B. Непризнаени одложени даночни средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
Даночни загуби	-
Даночни кредити	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

30. ТЕКОВНИ И ОДЛОЖЕНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА И ОБВРСКИ (продолжение)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски (продолжение)

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

во илјади денари	Признаени во текот на годината во:			Состојба на 31 декември
	Состојба на 1 јануари	Билансот на успех	Капиталот	
претходна година 2019				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
тековна година 2020				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-		-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-		-
Вложувања во хартии од вредност	-	-		-
Нематеријални средства	-	-		-
Недвижности и опрема	-	-		-
Останати побарувања	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-		-
Останати обврски	-	-		-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-		-
Останато	-	-		-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-		-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-		-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
31. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ГРУПА ЗА ОТУГУВАЊЕ
A. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
Нематеријални средства	-
Недвижности и опрема	8.041
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	8.041

Б. Група за отуѓување

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Група на средства за отуѓување</i>	
Финансиски средства	-
Нематеријални средства	-
Недвижности и опрема	-
Вложувања во придружените друштва	-
Побарувања за данок на добивка	-
Останати средства	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-
<i>Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување</i>	
Финансиски обврски	-
Посебна резерва	-
Обврски за данок на добивка	-
Останати обврски	-
Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување	-

В. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година година 2019
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
32. ОБВРСКИ ЗА ТРГУВАЊЕ

		<i>во илјади денари</i>	
		тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Депозити на банки</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ		-	-
Орочени депозити		-	-
Останати депозити		-	-
		-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ			
Орочени депозити			
Останати депозити			
		-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>			
Инструменти на пазарот на пари		-	-
Сертификати за депозит		-	-
Издадени обврзници		-	-
Останато			
		-	-
<i>Останати финансиски обврски</i>			
		-	-
<i>Деривати за тргување</i>			
Договори зависни од промената на каматната стапка		-	-
Договори зависни од промената на курсот		-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност		-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9		-	-
		-	-
		-	-
Вкупно обврски за тргување		-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
33. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ ПО ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ ПРЕКУ консолидираниОТ БИЛАНС
НА УСПЕХ, ОПРЕДЕЛЕНИ КАКО ТАКВИ ПРИ ПОЧЕТНОТО ПРИЗНАВАЊЕ

<i>во илјади денари</i>			
тековна година 2020		претходна година 2019	
сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување	сегашна сметководствена вредност	договорна вредност, платлива на достасување
<i>Депозити на банки</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-
Останати депозити	-	-	-
-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>			
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-
Останати депозити	-	-	-
-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>			
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-
Останато	-	-	-
-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>			
Останати финансиски обврски	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-

Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност

Состојба на 1 јануари

Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)

Состојба на 31 декември

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
-	-
-	-
-	-
-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
34. ДЕПОЗИТИ**34.1 ДЕПОЗИТИ НА БАНКИ**

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Тековни сметки				
домашни банки	165.751	-	124.592	-
странски банки	301.100	-	21.301	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	159.477	-
странски банки	308.470	740.328	1.849.605	737.827
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	-	-	18	-
странски банки	311	-	369	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	775.632	740.328	2.155.362	737.827

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

34. ДЕПОЗИТИ (продолжение)

34.2 ДЕПОЗИТИ НА ДРУГИ КОМИТЕНТИ

	<i>во илјади денари</i>			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Нефинансиски друштва				
Тековни сметки	4.935.913	-	4.472.919	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	194.976	365.972	554.137	287.905
Ограничени депозити	14.126	218.673	32.185	154.751
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	3.468	-	4.896	-
	5.148.483	584.645	5.064.137	442.656
Држава				
Тековни сметки	1.440	-	962	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	1.440	-	962	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Тековни сметки	142.774	-	108.803	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	7.350	-	7.500	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	14	-	21	-
	150.138	-	116.324	-
Финансиски друштва, освен банки				
Тековни сметки	129.974	-	335.483	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	130.221	599.051	450.585	687.410
Ограничени депозити	-	3.000	-	6.000
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	26.378	-	23.763	-
	286.573	602.051	809.831	693.410
Домаќинства				
Тековни сметки	5.308.925	-	4.188.255	-
Депозити по видување	25.948	-	27.069	-
Орочени депозити	1.454.007	1.948.353	1.544.920	2.030.532
Ограничени депозити	10.937	461.783	4.680	479.387
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	39.185	-	46.946	-
	6.839.002	2.410.136	5.811.870	2.509.919
Нерезиденти, освен банки				
Тековни сметки	249.891	-	229.938	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	4.136	132.862	6.735	150.014
Ограничени депозити	-	326	-	326
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	914	-	2.524	-
	254.941	133.188	239.197	150.340
	12.680.577	3.730.020	12.042.321	3.796.325
Тековна достасаност	1.365.158	(1.365.158)	1.334.068	(1.334.068)
Вкупно депозити на други комитенти	14.045.735	2.364.862	13.376.389	2.462.257

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

35. ИЗДАДЕНИ ДОЛЖНИЧКИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ

A. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на давателот

	во илјади денари			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
Банки				
<i>резиденти</i>				
Обврски по кредити	-	638.334	-	423.076
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	650	-	775	-
<i>нерезиденти</i>				
Обврски по кредити	-	3.124.661	-	1.424.649
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	7.223	-	1.350	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	284.278	(284.278)	251.072	(251.072)
Вкупно обврски по кредити	292.151	3.478.717	253.197	1.596.653

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ (продолжение)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

	во илјади денари			
	тековна година 2020		претходна година 2019	
	краткорочни	долгорочни	краткорочни	долгорочни
<i>домашни извори:</i>				
<u>ДЕЛОВНИ БАНКИ</u>	-	-	-	4.824
<u>МБПР</u>	650	638.334	775	418.252
<u>НБРМ</u>	-	-	-	-
	650	638.334	775	423.076
<i>странски извори:</i>				
<u>ЕБРД</u>	7.223	2.484.586	1.350	709.879
<u>Steiermärkische Bank und Sparkassen AG</u>	-	640.075	-	714.770
	7.223	3.124.661	1.350	1.424.649
Тековна достасаност	284.278	(284.278)	251.072	(251.072)
Вкупно обврски по кредити	292.151	3.478.717	253.197	1.596.653

Долгорочните извори на средства финансирани во соработка со МБПР се преку следните кредитни линии:

- ИФАД програмата за развој на земјоделството и производство на храна во износ од 160.868 илјади денари (2019: 178.060 илјади денари) со каматна стапка од 0,75% и рок на доспевање до 15 октомври 2035 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 7.694 илјада денари (2019: 31.391 илјади денари) со каматна стапка од 1% и рок на доспевање до 15 јули 2023 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 20.298 илјади денари (2019: 41.044 илјади денари) со каматна стапка од 1% и рок на доспевање до 15 април 2023 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 81.863 илјади денари со каматна стапка од 1,20% и рок на доспевање 15 јули 2027 година;
- Европска инвестициона банка во износ од 20.927 илјади денари со каматна стапка од 1,20% и рок на доспевање 15 јануари 2029 година.
- Европска инвестициона банка во износ од 44.061 илјади денари со каматна стапка од 1,00% и рок на доспевање 15 јули 2027 година.
- Европска инвестициона банка во износ од 218.651 илјади денари со каматна стапка од 0,00% и рок на доспевање 15 јули 2030 година.
- Европска инвестициона банка во износ од 83.971 илјади денари со каматна стапка од 0,00% и рок на доспевање 15 јули 2030 година.
- ЕБРД кредитна линија за финансирање на еколошки економии на Западен Балкан во износ од 134.605 илјади денари со каматна стапка од 1,85% и рок на доспевање до 12 декември 2024 година.
- ЕБРД хипотекарен заем во износ од 89.737 илјади денари со каматна стапка од 1,88% (фиксна каматна маржа од 1,5% п.а. и премија базирана на стапката расположлива на ЕБРД на пазарот на каматни деривативи пред повлекувањето) и рок на доспевање до 12 декември 2024 година;
- Програма за поддршка на конкурентноста на МСП во износ од 224.342 илјади денари со каматна стапка од 1,7% и рок на доспевање до 8 ноември 2025 година.
- ЕБРД која ќе се користи единствено под условите на проектот Western Balkans Green Economy Financing Facility во износ од 123.388 илјади денари со каматна стапка која се состои од фиксна каматна маржа од 1,50% и 6 месечен Еурибор со рок на доспевање 11 декември 2026 година.
- ЕБРД за финансирање на земјите од Западен Балкан и Хрватска и овозможува на Банката збогатување на понудата на станбени кредити за физички лица во износ од 185.082 илјади денари со фиксна каматна стапка од 1,40% и рок на доспевање 24 февруари 2027 година.
- ЕБРД кредитна линија во износ од 185.082 илјади денари со фиксна каматна маржа од 1,70% и 6 месечен Еурибор со рок на доспевање 10 мај 2027 година.
- ЕБРД во рамки на проектот Western Balkans Green Economy investments и овозможува на Банката збогатување на понудата со нов тип на потрошувачки кредити за физички лица. Кредитната линија ќе се користи единствено под условите на проектот Western Balkans Green

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

36. ОБВРСКИ ПО КРЕДИТИ (продолжение)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот (продолжение)

Economy Financing Facility во износ од 123.388 илјади денари со каматна стапка од која се состои од фиксна каматна маржа од 1,50% и 6 месечен Еурибор со рок на доспевање 24 февруари 2027 година.

- ЕБРД кредитна линија во износ од 185.082 илјади денари со фиксна каматна маржа од 1,70% и 6 месечен Еурибор со рок на доспевање 08 ноември 2026 година.
- Европска инвестициона банка кредитната линија од програмата на ЕБРД како дел од пакетот за солидарност КОВИД 19 за да помогне во поддршка на микро – мали и средни пријатија во износ од 1.233.880 илјади денари со фиксна каматна стапка од 1,00% и рок на доспевање 17 јули 2022 година.

Обврските по кредити кон матичната компанија Steiermärkische Bank und Sparkassen AG во износ од 640.075 илјади денари (2019: 714.770 илјади денари) вклучуваат:

- 293.047 илјади денари, со доспевање на 31 декември 2023 година,
- 347.029 илјади денари, со доспевање на 9 јуни 2025 година.

Овие извори на финансирање се наменети за финансирање во приватниот сектор.

Долгорочните извори на средства финансирани во соработка со Европска Банка за Обнова и Развој (ЕБОР) се следните кредитни линии:

- ЕБРД кредитна линија за финансирање на еколошки економии на Западен Балкан во износ од 134.605 илјади денари со каматна стапка од 1,85% и рок на доспевање до 12 декември 2024 година;
- Хипотекарен заем во износ од 89.737 илјади денари со каматна стапка од 1,88% (фиксна каматна маржа од 1,5% п.а. и премија базирана на стапката расположлива на ЕБРД на пазарот на каматни деривативи пред повлекувањето) и рок на доспевање до 12 декември 2024 година;
- Програма за поддршка на конкурентноста на МСП во износ од 224.342 илјади денари со каматна стапка од 1,7% и рок на доспевање до 8 ноември 2025 година.

37. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ

	во илјади денари	
	тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Обврски по субординирани депозити</i> (наведете ги поединечно:)		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
<i>Обврски по субординирани кредити</i> (наведете ги поединечно:)		
<u>Steiermärkische Bank und Sparkassen AG</u>	616.940	614.856
Обврски врз основа на камати	5.810	5.790
	622.750	620.646
<i>Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност</i> (наведете ги поединечно:)		
_____	-	-
_____	-	-
_____	-	-
_____	-	-
_____	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
	622.750	620.646
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	622.750	620.646

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

37. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ (продолжение)

Субординираните кредити во износ од 622.750 илјади денари (2019: 620.646 илјади денари) се однесуваат на субординирана обврска од матичната банка, Steiermärkische Bank und Sparkassen AG, одобрена на 28 јуни 2013 година, со иницијален износ од 10.000 илјади евра, од кои 5.000 илјади евра се со променлива каматна стапка од Еурибор +3% на годишно ниво, додека втората половина од 5.000 илјади евра се со фиксна каматна стапка од 4,37%.

Каматата се плаќа полугодишно. Договорено е со кредиторот дека субординираниот долг треба да биде:

- Потполно и навремено достапен за покривање на ризиците на Групата и загубите во работењето;
- Да не е обезбеден со друг тип на обезбедување од страна на Групата или лице поврзано со Групата;
- Во случај на стечај или ликвидација на Групата, субординираниот долг ќе се исплати пред да се намират обврските спрема акционерите на Групата;
- Да не се користи за дополнителни обврски на Групата;
- Да нема третман на депозит.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
38. ПОСЕБНА РЕЗЕРВА И РЕЗЕРВИРАЊА

<i>во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за реструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	246.181	19.707	17.595	-	-	-	283.483
Корекција на почетната состојба - ефект од МСФИ9	-	-	-	-	-	-	-
дополнителни резервирања во текот на годината	109.921	6.149	2.723	-	-	-	118.793
(искористени резервирања во текот на годината)	(18)	(9.135)	-	-	-	-	(9.153)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(172.996)	(450)	(1.327)	-	-	-	(174.773)
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	183.088	16.271	18.991	-	-	-	218.350
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)	183.088	16.271	18.991	-	-	-	218.350
Корекција на почетната состојба - ефект од МСФИ9	-	-	-	-	-	-	-
дополнителни резервирања во текот на годината	173.486	250	-	-	-	-	173.736
(искористени резервирања во текот на годината)	-	(10.122)	-	-	-	-	(10.122)
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(116.410)	-	(5.345)	-	-	-	(121.755)
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	240.164	6.399	13.646	-	-	-	260.209

39. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Обврски кон добавувачите	15.067	14.709
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизиите и надоместите	1.305	2.453
Пресметани трошоци	58.454	65.209
Разграничени приходи од претходна година	-	-
Краткорочни обврски кон вработените	-	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	3.580	1.938
Останато (наведете ги поединечно обврските кои претставуваат повеќе од 10% од вкупните останати обврски)	-	-
<u>обврски по други основи</u>	15.849	58.336
<u>обврски по старателско работење</u>	45.417	-
<u>обврски по картично работење</u>	9.837	-
<u>обврски за нераспределени уплати од странство</u>	371.674	37.894
<u>останати обврски по привремени сметки со клиенти</u>	-	91.892
Вкупно останати обврски	521.183	272.431

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ
A. Запишан капитал

	<i>во денари</i>		<i>број на издадени акции</i>				<i>во илјади денари</i>	
	Номинална вредност по акција		обични акции		неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	обични акции	неоткупливи приоритетни акции	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
Состојба на 1 јануари - целосно платени	2.670	-	622.762	622.762	-	-	1.662.775	1.662.775
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината (наведете детално):	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	2.670	-	622.762	622.762	-	-	1.662.775	1.662.775

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)**Б.1 Дивиденди****Објавени дивиденди и платени дивиденди од страна на Групата**

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

Б.2 Објавени дивиденди по денот на консолидираниот Биланс на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во консолидираниот биланс на состојба)

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Објавени дивиденди по 31 декември	-	-

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	-	-

В. Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

Структурата на акционерите кои имаат сопственост која надминува 5% од издадените акции со право на глас на 31 декември 2020 и 2019 година официјално објавена и прифатена од Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Северна Македонија, е следната:

	<i>во илјади денари</i>		<i>во %</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019	тековна година 2020	претходна година 2019
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	право на глас	право на глас
Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	1.658.388	1.658.388	99,74%	99,74%
Вкупно	1.658.388	1.658.388	99,74%	99,74%

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

40. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (продолжение)

Премиите од акции претставуваат разлика помеѓу номиналната вредност и продажната цена на акциите. Премиите од акции на 1 јануари 2016 година изнесуваа 861.619 илјади денари и се однесуваа на две емисии на акции од 18 октомври 2011 година и 7 февруари 2012 година.

Во секоја од емисиите беа издадени по 184.200 акции со што се зголеми капиталот на Банката за 15.000.000 евра по емисија, односно за вкупно 30.000.000 евра. Во согласност со член 484 „Покривање на загубата“ од Законот за Трговските Друштва, во текот на 2016 година премиите од акции беа намалени заради покривање на загуби од минати години, притоа на 31 декември 2019 година и 31 декември 2020 година изнесуваат 558.522 илјади денари.

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА

А. Основна заработка по акција

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции</i>	-
Нето-добивка за годината	264.622
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-
Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (наведете поодделно)	-
Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	264.622

број на акции	
тековна година 2020	претходна година 2019
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>	
Издадени обични акции на 1 јануари	622.762
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината (наведете ги сите настани поодделно)	-
Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември	622.762
Основна заработка по акција (во денари)	419

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции) со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината вклучувајќи ги сопствените акции купени од страна на Банката.

Во текот на 2020 година се направи издвојување за инвестициски вложувања во износ од 150.000 илјади денари.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020

41. ЗАРАБОТКА ПО АКЦИЈА (продолжение)

Б. Разводната заработка по акција

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

Нето-добивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции

Корекции на нето-добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции (наведете поделно)

во илјади денари	
тековна година 2020	претходна година 2019
191.386	264.622
-	-
-	-
191.386	264.622

Нето-добивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)

Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)

Издадени обични акции на 1 јануари

Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции (наведете ги сите настани поделно)

Издадени обични акции на 1 јануари

Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември

Разводната заработка по акција (во денари)

број на акции	
тековна година 2020	претходна година 2019
622.762	622.762
-	-
-	-
622.762	622.762
307	425

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА
42.1 ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Платежни непокриени гаранции		
во денари	694.464	550.653
во странска валута	261.096	267.442
во денари со валутна клаузула	9.810	1.412
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	256.301	161.956
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	290.624	263.807
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	159.767	44.606
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	251.728	223.296
Неискористени лимити на кредитни картички	178.101	174.274
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	2.239.539	1.276.686
Издадени покриени гаранции	93.319	67.830
Покриени акредитиви	2.549	-
Останати потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	4.437.298	3.031.962
(Посебна резерва)	(240.164)	(183.088)
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	4.197.134	2.848.874

Потенцијалните обврски на Групата се состојат од потенцијални обврски за кредити, потенцијални обврски за гаранции и потенцијални обврски за акредитиви за правни лица и потенцијални обврски за кредити на физички лица, лимити на трансакциски сметки и лимити на кредитни картички. Неискористените пречекорувања по тековни сметки се краткорочни.

Потенцијалните обврски по основ на дозволените пречекорувања по тековни сметки и неискористени лимити по кредитни картички се необезбедени и истите се отповикливи во случај на влошување на кредитната способност на должникот. Каматните стапки на дозволените пречекорувања и на кредитните картички во 2020 година се движат од 6% до 10,5%.

Потенцијалните обврски на Групата спрема правни лица по основ на гаранции и акредитиви се неотповикливи, додека неискористените кредитни лимити одобрени на правни лица се подложни на годишно ревидирање. Освен покриените гаранции и акредитиви кои се обезбедени со депозит, останатите непокриени гаранции и акредитиви, како и неискористени кредитни лимити одобрени на правни лица се обезбедени со хипотека на недвижен имот, залог на подвижен имот, гаранции и сл.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
42. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ И ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА (продолжение)
42.2 ПОТЕНЦИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Наведете ги одделно позначајните потенцијални средства:

_____ / _____

Вкупно потенцијални средства

<i>во илјади денари</i>	
тековна година 2020	претходна година 2019
-	-
-	-

43. РАБОТИ ВО ИМЕ И ЗА СМЕТКА НА ТРЕТИ ЛИЦА

	<i>во илјади денари</i>					
	тековна година 2020			претходна година 2019		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	(7.133)	(7.133)	-	(7.426)	(7.426)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	5.198	-	5.198	5.341	-	5.341
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	58.286	(109)	58.177	18.346	(109)	18.237
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средствата во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	(59.375)	(59.375)	-	(18.415)	(18.415)
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	(45.418)	(45.418)	-	(13.258)	(13.258)
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	63.484	(112.035)	(48.551)	23.687	(39.208)	(15.521)

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти и со раководниот кадар на Групата со состојба на и за годините што завршија на 31 декември 2020 и 2019 се како што следи:

A. Консолидиран биланс на состојба

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)						
Средства						
Тековни сметки	290.481	-	-	-	-	290.481
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	21.841	-	21.841
потрошувачки кредити	-	-	-	2.272	-	2.272
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	42.549	-	55	13.338	10	55.952
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	(4.628)	-	-	(178)	-	(4.806)
Останати средства	1.393	-	29	-	-	1.422
Вкупно	329.795	-	84	37.273	10	367.162
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	1.061.738	-	39.633	77.435	146.520	1.325.326
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	640.075	-	-	-	-	640.075
Субординирани обврски	622.750	-	-	-	-	622.750
Останати обврски	104	-	-	-	137	241
Вкупно	2.324.667	-	39.633	77.435	146.657	2.588.392
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	16.470	-	-	-	-	16.470
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	(42.549)	-	30.453 (496)	4.065 (24)	110 (6)	34.628 (43.075)
Вкупно	(26.079)	-	29.957	4.041	104	8.022
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)
A. Консолидиран биланс на состојба (продолжение)
во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)						
Средства						
Тековни сметки	79.238	-	-	-	-	79.238
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	2.735	-	2.735
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	-	-	30.069	26.225	62.611	118.905
Вложувања во хартиите од вредност	-	-	-	-	-	-
(Исправка на вредноста)	-	-	(358)	(262)	(1.161)	(1.781)
Останати средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	79.238	-	29.711	28.698	61.450	199.097
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	2.858.511	-	18.120	60.641	69.947	3.007.219
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	1.329.626	-	-	-	-	1.329.626
Субординирани обврски	614.856	-	-	-	-	614.856
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно	4.802.993	-	18.120	60.641	69.947	4.951.701
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	366.145	-	434	4.056	1.009	371.644
(Посебна резерва)	-	-	(5)	(47)	(5)	(57)
Вкупно	366.145	-	429	4.009	1.004	371.587
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2020

44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружен и друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2020 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	10.969	-	15	713	-	11.697
Приходи од провизии и надомести	38	-	3.188	69	114	3.408
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	6.406	-	-	6.406
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	3.446	-	2.565	-	-	6.010
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	14.453	-	12.174	782	114	27.521
Расходи						
Расходи за камата	50.210	-	-	232	1.215	51.657
Расходи за провизии и надомести	2.173	-	-	-	-	2.173
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	200	-	-	-	10.328	10.528
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	52.583	-	-	232	11.543	64.358

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружен и друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2019 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	2.230	-	21	1.379	1.006	4.636
Приходи од провизии и надомести	3.800	-	398	209	273	4.680
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	5.559	-	-	5.559
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	6.030	-	5.978	1.588	1.279	14.875
Расходи						
Расходи за камата	54.396	-	-	342	1.543	56.281
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	54.396	-	-	342	1.543	56.281

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
44. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИТЕ СТРАНИ (продолжение)
В. Надомести на раководниот кадар на Групата

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Краткорочни користи за вработените	73.282	70.203
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	73.282	70.203

Во согласност со Законот за Банки како поврзани страни со Банката се: лица со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката (директно или индиректно поседување на најмалку 5% од вкупниот број на акции или од издадените акции со право на глас во Банката или овозможуваат значително влијание врз управувањето на Банката) и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери - правни лица, подружници на Банката и други лица со кои Банката има блиски врски.

Банката кредитира, врши работи на платен промет и депонира средства на претпријатија и финансиски институции со кои е поврзана. Раководството на Банката смета дека овие трансакции се вршат врз нормални пазарни услови и во нормалниот тек на деловните активности.

45. НАЕМИ
А. Наемодавател
А.1 Побарувања по финансиски наеми

<i>во илјади денари</i>	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
45. НАЕМИ (продолжение)
A. Наемодавател (продолжение)
A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

	<i>во илјади денари</i>						
	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-

Б. Наемател
Б.1 Обврски по финансиски наеми

	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврските по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)				
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)				
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
45. НАЕМИ (продолжение)**Б. Наемател (продолжение)****Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжение)**

во илјади денари

	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020(тековна година)							
зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 20120(тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2020 (тековна година)							
амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Сегашна сметководствена вредност							
Состојба на 1 јануари 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020
45. НАЕМИ (продолжение)
Б. Наемател (продолжение)
Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

	Вкупно побарувања по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на побарувањата по неотповикливи оперативни наеми		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
<i>во илјади денари</i>				
Состојба на 31 декември 2020 (тековна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2019 (претходна година)	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

46. ПЛАЌАЊА ВРЗ ОСНОВА НА АКЦИИ

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2020	претходна година 2019
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	тековна година 2020		претходна година 2019	
	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции	број на опциите за акции	пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари				
Промени во текот на годината:				
опции дадени на членовите на Надзорниот одбор	-	-	-	-
опции дадени на членовите на Управниот одбор	-	-	-	-
останати дадени опции	-	-	-	-
форфетирани опции	-	-	-	-
реализирани опции	-	-	-	-
опции со истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2020**47. ДАНОЧНИ РИЗИЦИ**

Единечните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Групата, не постојат какви било дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

48. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА КОНСОЛИДИРАНИОТ БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Собранијата на акционери на Шпаркасе Банка и Охридска Банка, на засебни седници одржани на 05.10.2020 година одобрија засебни одлуки за отпочнување на постапка за присоединување на Охридска Банка АД Скопје кон Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје. Со наведените одлуки, Надзорните одбори на двете банки беа индивидуално овластени да преговараат и склучат Спогодба за присоединување која ќе ги содржи податоци пропишани со Законот за трговски друштва. Врз основа на оваа Одлука и врз основа на одобрување од страна на Надзорните одбори на двете банки, на 15.01.2021 беше потпишана Спогодба за присоединување, согласно одредбите на Законот за трговски друштва. Спогодбата за присоединување ќе стане полноважна откако собранијата на акционери на двете банки ќе ја прифатат, по претходно добиена дозвола за статусна промена од Гувернерот на Народната Банка на Република Северна Македонија.

На седницата на Надзорен Одбор усвоена е распределбата на добивката за 2020 година во износ од 176.301.665 година како што следи:

- 9.301.665,00 денари во законски резерви
- 167.000.000,00 денари во трајно задржана добивка за инвестициски вложувања – реинвестирана добивка која Банката ќе ја користи во 2021 година.

Освен настаните наведени погоре, по датумот на изготвување на билансот на состојбата не се случиле материјални настани кои имаат влијание врз финансиските извештаи. Ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.